

Vilnis Talpina Daugiausia Žinių iš Amerikos, Lietuvos ir Kitų Šalių

Complete General of U.S.S.R. 7 E 61st Street (21)

Už Pastovios Taikos ir Liaudies Laimėjimų Apsaugojimą!

VOLUME XXVIII, NO. 157

SEŠTADIENIS, LIEPOS (JULY) 5 D., 1947 M.

KAINA TRYS ĆENTAI

Organizuota Darbininkija Duoda Aiškų Atsakymą Vergovės Įstatymo Pravedėjams

Plieno Darbininkai Ignoruos Taft-Hartley Nuostatus

Kasdieną—

Bando Kelti Galvą "Aliejaus Stoką" TSRS Armija Vilniuje Dabar

Rodos neįmanoma, kad Fran-
zijoje fašistai galėtų atsigrie-
ti. Ji tiek daug nukentėjo nuo
fašizmo. Nacių bendradarbiai
ir dabar gaudomi ir baudžiami.
Bet ir ten susekstantis suok-
kalbis pris vėl valdžią.

Tas pardo kaip daug padra-
sino fašistus Amerikos ir Brita-
nijos reakcinė, anti-sovietinė po-
litika.

Tas pardo ir daugiau, bent, kad
fašistai laukia Amerikos su
Tarybų Sąjunga karu, kuris
jiems padėtų nevien prieš TSRS,
bet ir kitas demokratines šalis.

Kilus naujam karui, jie lan-
dytų nugriauti anti-fašistines
valdžias.

Sen. Brewster, konservaty-
vus republikonas, pripažįsta,
kad "aliejaus stoka", apie ką da-
bar daug kalbama, yra tik pro-
paganda, kad pateisinti mūsų
politiką Artimuose Rytuose, ir
padėti Amerikai Arabian alie-
jaus kompanijai pasipelnyti
įgabenant daug aliejaus.

Kaip jau buvo pirmiau nuro-
dyta, po uždanga Graikijos
"demokratijos gelbėjimo" sle-
piasi aliejaus interesai.

Graikijos ir Turkijos valdžios
taip "demokratizavę" kaip na-
bašnikė Hitlerio valdžia buvo.

Gen. Eisenhower, klausinėja-
mas vieno kongresinio komiteto
sakė, Amerikos armija yra "menka
antraičiai" lyginant su
TSRS armija. Žinoma, Ameri-
kos laivynas didelis ir galinges-
nis.

Eisenhower gal turėjo tikslą
užpildyti šalto vandens įsiskar-
čiavusiems — "karas dabar",
bet militaristai gali tai panando-
ti didesniai ginklavimuisi.

Tas pasakymas, žinoma, davė
sprigį į nosį tiems, kurie Tary-
bų Sąjungos armiją skaito silp-
na ir tiešijasi, kad tik mūsų gel-
bėjimu ji sumušė Hitlerio armi-
ją.

Protėgį žmonės pagavos du
sykiu pirma stojant už naują
karą.

Reakcinis kolumnistas Dav-
id Lawrence matyt jau apsi-
džiugė Tafto-Hartley įstatymu.
Jis rašo, kad industrinėse
santykiuose tas įstatymas dau-
giau blogo, kaip gero, teikia.

Ir kiti įsiskarčiavę prieš darbo
unijas patys, kad pasakyti ne-
reikia padaryti.

Vilniuje jau pusę gyventojų
kalba lietuviškai. Kada man te-
ko ten pabuvoti, 1909-10 me-
tais, tik vienof iš 20 katalikų
bažnyčių buvo lietuviškos pa-
maldos, ir tai mažiausioje —
Šv. Mikalojaus.

Kitose trijose šjo vaidai tarp
lenkų ir lietuvių katalikų.

MAY RASTAS KALTU PAPIRKINĖJIMUOSE

Buvęs Kongreso Narys May ir Fabrikantai Garsonai Apkaltinti Kaip Karo Kenkėjai

WASHINGTON, liep. 3. —
Federalis teismas rado kaltu
kyšų ūnime, apgaulėje ir kon-
piracijoje būvusį kongreso
atslovakio būto karinių reikalų ko-
misijos pirmininku May, de-
mokratų iš Kentucky. Kartu su
May kaltais buvo rasti fabrikantai
brofai Garsonai, nuo kurių
May ėmė kyšius už kontraktų
pristatymą jiems.

May ir Garsonai rasti, kaltais
tokiu būdu karinių pastangų
kenkime. Jiems gresia kiekvie-
nam po 6 metai kalėjimo ir
\$30,000 piniginių bausmė. Teis-
jas Schweinhart nepaskelbė,
kuomet nuosprendis bus išne-
tas.

Kaip buvo įrodyta tyrinėjimo
metu, May nuo Garsonų gavo
už kontraktų pristatymų
\$53,000.

Prisikaitojų teisėjų taryba
(jury) tarėsi apie dvi valandas.
Apkaltintieji May ir Garsonai
mūdsai laisvėje po užstatu.

Prisikaitojų teisėjų taryba
(jury) tarėsi apie dvi valandas.
Apkaltintieji May ir Garsonai
mūdsai laisvėje po užstatu.

Prisikaitojų teisėjų taryba
(jury) tarėsi apie dvi valandas.
Apkaltintieji May ir Garsonai
mūdsai laisvėje po užstatu.

Prisikaitojų teisėjų taryba
(jury) tarėsi apie dvi valandas.
Apkaltintieji May ir Garsonai
mūdsai laisvėje po užstatu.

Prisikaitojų teisėjų taryba
(jury) tarėsi apie dvi valandas.
Apkaltintieji May ir Garsonai
mūdsai laisvėje po užstatu.

Prisikaitojų teisėjų taryba
(jury) tarėsi apie dvi valandas.
Apkaltintieji May ir Garsonai
mūdsai laisvėje po užstatu.

Prisikaitojų teisėjų taryba
(jury) tarėsi apie dvi valandas.
Apkaltintieji May ir Garsonai
mūdsai laisvėje po užstatu.

Prisikaitojų teisėjų taryba
(jury) tarėsi apie dvi valandas.
Apkaltintieji May ir Garsonai
mūdsai laisvėje po užstatu.

Prisikaitojų teisėjų taryba
(jury) tarėsi apie dvi valandas.
Apkaltintieji May ir Garsonai
mūdsai laisvėje po užstatu.

Prisikaitojų teisėjų taryba
(jury) tarėsi apie dvi valandas.
Apkaltintieji May ir Garsonai
mūdsai laisvėje po užstatu.

Prisikaitojų teisėjų taryba
(jury) tarėsi apie dvi valandas.
Apkaltintieji May ir Garsonai
mūdsai laisvėje po užstatu.

Ne Parama, Bet Užvaldymo Siekiai

Marshallo Planas Siekia Pasaulio Dominavimo

PARYŽIUS, liep. 3. — Bevi-
nas ir Bidault, nesutarė su
Molotovu dėl Marshallo plano
priėmimo, šiandien atskirai iš-
suntė kvietimą į 24 Europos
valstybes (išskyrus Ispaniją)
dalyvauti būsiančiose pasita-
rimuose.

PARYŽIUS, liep. 3. — Savo
baigiamajame pareiškime kon-
ferencijoje dėl Marshallo plano
TSRS užsienio reikalų ministras
nurodė, kad savo esmėje Ameri-
kos J. V. tuo planu siekia do-
minuoti pasaulį. Jis nurodė, kad
sulyg tuo planu, kaip ji nori pri-
imti Britanija ir Francuzija, di-
džiosios valstybės galėtų mai-

tytis į vidurinius ekonominius
kitų kraštų reikalus.

Tarp kitko Molotovas sakė:
"Šiandien spaudimas gali būti
padarytas ant Lenkijos kasti
daugiau anglies, nors tas bū-
ti kitų Lenkijos ekonomijos sa-
ky nenaudai, bile tik naudai ki-
tų Europos jėgų. Rytų Česlo-
lovakijai gali būti pasakyta di-
dinti savo ūkinę gamybą."

Molotovas nurodė, kad po to-
kiu planu tam tikrų jėgų didžios
firmos galėti padaryti su tikru
ekonominiu atstatymu.

Tarybų Sąjunga, sakė Mol-
tovas, aišku, negali būti tokio
plano prisidėti.

Tarybų Sąjunga, sakė Mol-
tovas, aišku, negali būti tokio
plano prisidėti.

Tarybų Sąjunga, sakė Mol-
tovas, aišku, negali būti tokio
plano prisidėti.

Tarybų Sąjunga, sakė Mol-
tovas, aišku, negali būti tokio
plano prisidėti.

Tarybų Sąjunga, sakė Mol-
tovas, aišku, negali būti tokio
plano prisidėti.

Tarybų Sąjunga, sakė Mol-
tovas, aišku, negali būti tokio
plano prisidėti.

Tarybų Sąjunga, sakė Mol-
tovas, aišku, negali būti tokio
plano prisidėti.

Tarybų Sąjunga, sakė Mol-
tovas, aišku, negali būti tokio
plano prisidėti.

Tarybų Sąjunga, sakė Mol-
tovas, aišku, negali būti tokio
plano prisidėti.

Tarybų Sąjunga, sakė Mol-
tovas, aišku, negali būti tokio
plano prisidėti.

Tarybų Sąjunga, sakė Mol-
tovas, aišku, negali būti tokio
plano prisidėti.

Tarybų Sąjunga, sakė Mol-
tovas, aišku, negali būti tokio
plano prisidėti.

NEATSISAKYS NUO POLITINIO VEIKIMO

Plieno Darbininkai ir Elektristai Žada Tęsti Politinę Veiklą Per Savo Unijas

NEW YORKAS, liep. 3. —
Dvi svarbios CIO unijos, plieno
darbininkų (United Steelwork-
ers of America) ir elektristai
(United Electrical Workers) nu-
tarė ignoruoti nekoncestitinį
Taft-Hartley įstatymo unijų
varžymą.

Plieno darbininkų unijos pi-
domoji taryba, kurios pirmi-
nis...

2. Unija nedarys jokių pažadų
arba sutarėjų draudžiančius
streikus.

3. Plieno darbininkų unija at-
sisako klausyti nekoncestitinio
draudimo unijoms dalyvauti po-
litikoje, kaip tai numatyta Taft-
to-Hartley įstatyme.

Plieno darbininkų unija tu-
ri virš 600,000 narių, ir kartu su
elektristais nutarimas apima
apie milijoną darbininkų.

Abi CIO unijos šį nutarimą
priėmė sulyg CIO vadovybės
leidimu. CIO centralinė taryba
yra palikusi laisvas rankas savo
unijoms apsispręsti dėl stovio
link Taft-Hartley verbovės įsta-
tymo.

NEW YORKAS, liep. 3. —UE-
CIO (Elektristų unija) atsišau-
kė į savo narius boikotuoti nau-
ją NLRB (National Labor Rela-
tions Board). UE sako, kad NLRB,
kuri iki šiol buvo tarpinin-
kavimo organas, po Tafto-art-
ley įstatymo nuostatas tampa
vien savininkams padėdimo ir
šnipinėjimo įnagi.

Atsišaukime UE sako, kad NLRB
dabar geriau tinka vardas
"Taft-Hartley Taryba", ir kad
unijos nėra jokia apskaidinimo
prieš NLRB kreiptis, kaip tai
buvo daroma praityje, nes ta tary-
ba nespręš jų nauda.

Tarptautinė Unijų Federacija Reiskė Protestą Graikijai

PRAGA, liep. 3. — Čia įvykęs
Tarptautinės Unijų Federacijos
(WFTU) pildamosios tarybos
posėdis pasiuntė protestą Graiki-
jos valdžiai prieš graikų uni-
josį suimtinėjimus. Iš Graiki-
jos atvykus delegacija nurodė, kad
ji šalyje prieš unijas vedama
tesoras.

WFTU konferencijoje buvo
atsitovauti apie 70,000,000 or-
ganizotu darbininkų visame pa-
saulyje.

Referencijai baigiantis Pragos
darbininkai jos garbei su-
ruošė masinį mitingą-demonstr-
raciją Wenceslao aikštėje.
Mitinge dalyvavo 50,000 pragie-
čių.

MOKSLO SKYRIUS

Dėl vietos stoko šesėdienis
mokslo-meno-lėtarystos skyrius
išleidžiamas iš šio nu-
merio.

Dalinai dėbesuotas, šilta ir
tvanku, Saulė teka 5:21, leidžias
8:29.

ST. LOUIS. — Sausas šiltas
oras padeda vietinėms potvynio
apsemtos sritims džiūti ir van-
duo pradeda nūslūgti.

V. MOLOTOVAS
Vadina Marshallo planą pasaulio
dominavimo siekiu

P. MURRAY
Jo unija ignoruos Tafto-Hart-
ley nuostatus

48 Fašizmo Priešai Suimti Graikijoje

ATENAI, liep. 3. — Krašto
saugumo ministras generalas
Napoleonas Zervas praneša, kad
48 anti-fašistai buvo suimti. Jie
kaltinami "komunistinio per-
versmo rengime".

(Generalas Zervas, dabartinis
krašto apsaugos ministras, na-
cijų okupacijos metu vadovavo
dešimtyje nacionalistų kariūnų
grupėm, kurios dažnai kolabo-
ravo su nacių armija prieš lietu-
dius partizanus iš EAM.)

Italijos Darbininkai Išpėja Valdžią:

Perims Fabrikus, Jei Darbo Sąlygų Gerinimo Pažadai Nebus Praversti

ROMA, liep. 3. — Italijos Ge-
neralinės Darbo Konfederacijos
(Confederazione Generale di
Lavoro) generalinis sekretorius
Giuseppe di Vittorio dar
kartą išpėjo krikdemišką Alcedo
de Gasperi'os valdžią: Jeigu val-
džia nesilaikys savo duotų pa-
žadų, jeigu valdžios pastango-
mis nebus praverstos reformos,
jeigu darbų sąlygos nebus geri-
namos, darbininkai perims fab-
rikus savo žinion.

Di Vittorio padarė savo išpė-
jimą kalbėdamas varde šešių
milijonų organizuotų Italijos
darbininkų, kurių organizacijai
vadovauja komunistai ir kairie-
ji socialistai.

Darbininkai reikalauja, kad
ištyžusi dabartinės valdžios po-

Atsišaukimas į Darbo Sąlygų Gerinimą

Didelių laimėjimų astatomuo-
se darbuose pastėkė konditeri-
jos pramonės darbininkai. Kon-
diterijos fabrikai, pasiekė prieš-
karinio galingumo, toliau tęsia
cechų išplėtimą, didina produk-
ciją. Šiaulių "Rūtos" fabrike iš-
plėčiami pagrindiniai korpusai,
pasenę įrenginiai keičiami nau-
jais, statomas naujas marmela-
do cechus, kuris pradės duoti
produkciją dar šiais metais. "Rū-
tos" produkcija išaugs daugiau
kaip 10 kartų, palyginus su
prieškariniu laiku.

Rekonstrukcijos darbai, atlik-
ti respublikos aliejaus gamyklo-
se leis jau šiemet perdirbti du
kartus daugiau žaliavos kaip
pernai.

Didelių laimėjimų astatomuo-
se darbuose pastėkė konditeri-
jos pramonės darbininkai. Kon-
diterijos fabrikai, pasiekė prieš-
karinio galingumo, toliau tęsia
cechų išplėtimą, didina produk-
ciją. Šiaulių "Rūtos" fabrike iš-
plėčiami pagrindiniai korpusai,
pasenę įrenginiai keičiami nau-
jais, statomas naujas marmela-
do cechus, kuris pradės duoti
produkciją dar šiais metais. "Rū-
tos" produkcija išaugs daugiau
kaip 10 kartų, palyginus su
prieškariniu laiku.

Rekonstrukcijos darbai, atlik-
ti respublikos aliejaus gamyklo-
se leis jau šiemet perdirbti du
kartus daugiau žaliavos kaip
pernai.

Didelių laimėjimų astatomuo-
se darbuose pastėkė konditeri-
jos pramonės darbininkai. Kon-
diterijos fabrikai, pasiekė prieš-
karinio galingumo, toliau tęsia
cechų išplėtimą, didina produk-
ciją. Šiaulių "Rūtos" fabrike iš-
plėčiami pagrindiniai korpusai,
pasenę įrenginiai keičiami nau-
jais, statomas naujas marmela-
do cechus, kuris pradės duoti
produkciją dar šiais metais. "Rū-
tos" produkcija išaugs daugiau
kaip 10 kartų, palyginus su
prieškariniu laiku.

Rekonstrukcijos darbai, atlik-
ti respublikos aliejaus gamyklo-
se leis jau šiemet perdirbti du
kartus daugiau žaliavos kaip
pernai.

Rekonstrukcijos darbai, atlik-
ti respublikos aliejaus gamyklo-
se leis jau šiemet perdirbti du
kartus daugiau žaliavos kaip
pernai.

VILNIS

Lithuanian People's Daily

Published daily except Sunday and on every Friday together with the regular edition is included an English Section, by the Workers Publishing Association, Inc. Subscription rates in United States one year \$7.00, six months \$4.75, Chicago \$9.00, six months \$6.75; Canada \$9.00, six months \$6.25, foreign countries \$9.00, six months \$6.75. Subscription rates for the Friday edition, including the English Section, in Chicago one year \$1.00, six months \$1.75; outside of Chicago, one year \$2.50, six months \$1.50.

Advertising rates on application. 3116 South Halsted St., Chicago 8, Ill. Phone VICTORY 7325-7326. Entered as second class matter September 28, 1926, at Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1919.

Čiang Kaiseko Akyse Pažaliavo

Čiang Kaiseko klika pradeda apimti panika. Ji jau mato Japonus korejiečius padedant komunistų armijai Mandžūrijoje. Pirmiau ji matė rusus apipliant ginklais komunistų armiją. Komunistų vadą generolą Mao ji įsakė sugauti ir pristatyti prieš Čiang Kaiseko akis. Tuo pačiu sykiu ta pati Čiangos klika, trilingai susikūpusi, prašo pinigų, pinigų ir dar sykį pinigų iš Dėdės Samo.

Bet Čiang Kaiseko vyriausybė negali laimėti. Jos armija negali laimėti.

Vėlionis generolas Evans Carlson, kuris geriau negu kas kitas pažinojo kinų gyvenimo kiek laiko atgal pareiškė: Ne Čiangos armijai suplikti komunistų armiją. Čiangos armija neturi pagrindo kinų liaudyje. Fiziniai, politiniai ir moraliai ta armija nėra tokio tipo, kad ji galėtų atsiekti pergalei.

Trumano valdžią generolas Carlson įspėjo šiais žodžiais: Esu giliai įsitikinęs, kad būsimois gėmtkartės pasmerks Trumano Administraciją už Kinijos liaudies reikalų išdavimą ir tą faktą įvertins, kaip didžiausią klaidą Amerikos diplomatijos istorijoje.

Generolas Carlson smerkė Amerikos ekonominius rojalistus už jų ekspansyvią grobnišką politiką Toluimuse Rytuose. Jis smerkė ir tuos demagogus, kurie moksloju raudonąja silke, pūsdami raudono pavojaus burbulą.

Jei ne Amerikos parama, pasireiškianti įvairiose formose, apie Čiang Kaiseko rėžimą būtų belikęs tik neskanus prisiminimas.

Ruhro Problema

Viena iš priežasčių kodėl V. Molotovas nesutiko su Marshallo planu ir francuzų kompromisu buvo Vokietijos ir specifiskai Ruhro srities problemų neišsprendimas.

Pabaigoj pereinot savaitei Fredrick Kuh pareiškė iš Londono, jog britų valdžia labai gerai žinojo, ko nori Marshallas. Marshallo plane bene vyriausiu punktu buvo industrinės Ruhro srities atstėgimas. Jei Ruhras bus patstatytas ant savo kojų, tuomet Vokietija vėl bus galinga industrinė šalis, nors ji ir bus suskaldyta į dvi dalis.

Baigiantis Paryžiaus konferencijai, Molotovas pasakė: Nieko nedaroma ir nenorima daryti, kad būtų sukurta centralinė valdžia visai Vokietijai. Kaip tik atbulai daroma. Nauji planai dar labiau suskaldyti Vokietiją.

Kodel taip yra? Aliantai nori taip įsitvirtinti Vakarų Vokietijoje, o labiausia Ruhr srityje, kad ten jie būtų tikraisiais valdovais.

Fredrick Kuh savo kablegramoj pabrėžia: "Jungtinių Amerikos Valstijų valdžia turi giliausių interesų bile plane, kuris sujungtų Ruhra su Vakarų Europa". Štai kame šio pakastas.

Kad suprasti Ruhro industrinę reikšmę paduosime šiuos faktus:

Prieš karą metinė anglies produkcija Ruhr srityje siekdavo 130 milijonų tonų.

Tuo tarpu tokios šalys kaip Lenkija, Čekoslovakija, Jugoslavija, Albanija, Graikija, Belgija, Olandija, Danija ir Norvegija, visos krūvon sudėtos, pagamindavo anglies tik 95 milijonus tonų į metus.

Ruhr sritis per metus laiko pagamindavo 12 milijonų tonų špyžo. O anos, viršuj įvardintos šalys, krūvon sudėtos, špyžo pagamindavo tik 7 milijonus tonų.

Plieno produkcija pasireiškė skaitlinėm—16 milijonų tonų Ruhriui ir 8 milijonai visoms kitoms valstybėms.

Ot tą Ruhro industrinę galybę ir nori atgaivinti Marshallas ir tie, kurie stovi už jų pečių. Britai, žinoma, tam karštai pritaria. Kokie ekonomistai tokia, žinoma, ir politika. Vakarų Vokietija, o ypač Ruhr turėtų britai ir tai būtų bastonas prieš Tarybų Sąjungą!

Ar atstėgimas Vokietijos industrinės galios — to pamušalo nacių galybės — sutinka su principais demokratinio teisingumo? Tas nesutinka ir su tuo elementariu teisingumu, kuris sako, kad pirmiausia reikėtų patatyti ant kojų tas valstybes, kurios labiausia nukentėjo nuo nacių opresijos.

Sis teisingumas ignoruojama.

Pereitą vasarą Tarybų Sąjungos delegacija Paryžiaus Konferencijoje pasiūlė, kad Ruhre būtų įvesta keturių didžiųjų valstybių kontrolė — panašiai kaip tai yra Berlyne. Tas pasiūlymas buvo atkurtas Maskvos Konferencijoje. Ir pirmam ir antram atsitikime siūlymas buvo atmetas. Ruhro bosas turi būti jankiai ir britai, kurie, žinoma, nepamirš ir vokiečių industrialistų.

Sie faktai, šie daviniai meta didelį žiupnį šviesos kodėl Paryžiuje įvykus konferencija negalėjo būti harmoniška. Toliau, veikiausia, paaiškės ir tili kitai dalykai, kurie vyksta užkulisuose.

Ne Ten Surado Kaltininkus

Laisvė rašo:

Jungtinių Tautų komisija, kuri buvo paskirta ištyrimui nesuipratimų tarpe Graikijos ir jos kaimynų, patiekė savo raportą. Komisijos dauguma pasmerkia jugoslavus, bulgarus ir albanus, o nieko nesako prieš Graikijos fašistinę valdžią, kuri yra tikras visų nesuipratimų kaltininkas.

Tai buvo galima numatyti jau tada, kai komisija buvo paskirta. Jai vadovavo Jungtinių Valstijų delegatas. O neberekia aiškinti, kaip šiuo reikalu laikosi mūsų vyriausybė. Ji pasiėmė Graikijos vyriausybę savo globon ir jos griekų, tuo būdu, negali matyti.

Dabar komisijos raportas svarstomas Jungtinių Tautų Saugumo Taryboje. Čia irgi, matyt, Amerikos pozicija paims viršų. Mūsų atstovas Taryboje ponas Austin kalbėjo labai grumojančiai. Jis pareiškė, kad Saugumo Taryba gal turėianti pavartoti spėką prieš Jugoslaviją ir Bulgariją.

Pranas Bajoras

Sio ketvirtadienio "Vilnyje" buvo pranešta apie Prano Bajoro mirtį. Pastaraisiais metais jis dirbo, kaip "Tėvynės" redaktorius. "Tėvynės" redaktorius vieton įsiai pateko iš K. Jurgelonio malonės. Jis Jurgelonis būtų norėjęs sugyventi su SLA mašina, Pranui Bajorui nebūtų tekę užimti jo vietą.

Pranas Bajoras mėgino rašyti apsakymelius. Tame užsimojime jis neparodė gabumų. Net jo lietuviška kalba nebuvo tobula. Ji buvo biednoka ir skysta.

Su SLA mašina P. Bajoras mokėjo sugyventi — ir prie Bagočėjis ir prie Laukaičio. Jo linija buvo tokia, kad neezint nei socialdemokratų, nei smetoninkų, nei tarybininkų, nei mizionierų. Tas užtikrino jo pašalmą ir reguliarumą. Po smetoninio pučo Bajoras buvo apsupykęs su seniu Širyduo, bet kovot su juo nekojovo.

Jis užsidegdavo tik tuomet, kai rašydavo prieš komunistus ir Tarybų Lietuvą. "Tėvynė" jis padarė ne tiek Susivienijimo organu, kiek tarybininkų ir misionierų organu. Jo balsas, žinoma, buvo balsu šaukiančio tyruose.

Kitokiose visuomeniškoje sąlygoje jis galėjo būti naudingas, nors ir nestambiu žmogumi.

Senatorius Wagner pasižadėjo kovoti prieš Tafto-Hartley įstatymą.

Sen. Wagnerio nuomonė, tas įstatymas turi būti atšauktas.

APŽVALGA

FANTASTINIAI KELIALAI

Praceto numerio apžvalgoje mes nurodėme, kaip lietuviški realkinčiai ir pabėgėliai beveik autentiškai seka senų carinių rusų emigrantų taktiką šmeiždanti Tarybų Sąjungą ir savo tėvynę Lietuvą. Emtė beveik trys dešimtmečiai ir husiųvė trys emigrantai pradeda suprasti savo užsišpyrimo ir neapykantos Tarybų valdžiai beviltskumą, ir tie tūkstankiai grįžta namo. Lietuviškij realkinčiai, vienok, iš to ryktaus pavyzdžio nenori pasimokinti... Pasiziūrėkime, kaip jų organai maitino savo skaititojus pasakiškais melais ir išmislišais.

Kai patiems meluoti darosi nepatogu, į pagalbą šaukiamasi "autoritetų" ir kitų reakcinių stovyklų. Nešvarūs lapukas "Tėviškės Aidas" iš 1946 m. spalio 4 d., greta kitų šmeižto pobūdžio žinių, patiekia sensacijai pranešimą iš "Stokholms Tidningen" apie tai, kad 1944 m. iš Pabaltijų buvę neva išvežti visi vyrai nuo 15 ligi 60 metų. Ir čia pat ant to šmeižto kraunamas kitas, būtent, kad Palekisk, dėkodamas už išvadavimą, pasižadėjęs duoti 90,000 lietuvių Rusijai atstatyti ir penkmečio planui vykdyti. Nei melo saiko nei gėdos nerūtiems raseivoms nerūpi ir tai, kad čia viena melagystė priestarauja kitai: jei išvežti visi darbingi lietuviai, kur gi atsidastytų tie 90,000. Tas šmeižtas yra ryškiai pavyzdžiui, kad čia net neįstengiamas fygos lapeliumi pridengti hitlerinius propagandos metodus, kurie liepia meluoti ir meluoti kiek galima grubiau ir akiplėšiskiau, nes hitlerininkai laikė liudį galvijais, kurie visiu kuo patiki.

Fašistinių pakalikų rast-palaikiai apie "lietuvių išvežimus" yra tikras nuorašas tu goebelsinės propagandos tikinimų, kuriais fašistai bandė užmaskuoti savo veiklą, nukreiptą į lietuvių tautos išnaikinimą.

Visos tadybinės valdžios priemonės yra nukreiptos į lietuvių tautos interesus gryną prieš jos priešus. Jei tarybinė valdžia ką nors izoliavo, tai buvo neskaitytingoji kategorija žmonių, kurie buvo glaudžiai surišti su fašistiniu smetoniniu režimu, kuris buvo jo pagrindu, ir todėl atsakingi už to režimo nusikaltimus. Tuo labiau, kad kaip tik iš tos kategorijos vokiečių žvalgyba verbavo šnipus ir diverzantus karui, kurį vokiečiai ruošė prieš Tarybų Sąjungą.

Pirmosios karo dienos 1941 m. birželio-liepos mėn. parodė tarybų valdžios priemonių tikslingumą. Kaip ir galėjo laukti, fašistai ir fašistiniai elementai pasidarė hitlerinio režimo parama ir nuo jų piktadariskos rancos jau per pirmas keletą dienų žuvo apie 30,000 nekaltų žmonių. Jie ištikimai tarnavo Hitleriui ir dalyvavo visuose nusikaltimuose, kuriuos vokiečiai įvykdė prieš Lietuvos liau-

dį, taip pat šimtų tūkstankių mūsų piliečių nužudyme.

Fašistinę Vokietiją su- trauškinus, visuose buvusiuose okupuotuose kraštuose buvo ir tēbėra traukiami atsakomybėn asmenys, buvę vokiečių talkininkai, savo tautos išdavikai. Tokių pat priemonių emėsi ir Tarybų Lietuva. Jas su pasitenkinimu sutiko lietuviai tauta, o nepatenkinti buvo tik tie, kas pats bijo atsakomybės už savo nusikaltimus prieš tautą. Bylos dėl asmenų, kaltinamų bendradarbiavimu su vokiečiais, rupestingai išnagrinėjamos ir įrodžius kaltę yra traukiami atsakomybėn. Bausmės dydis priklauso nuo įvykdyto nusikaltimo pobūdžio.

Eilinis biauirus šmeižtas yra tai, kad būk tai vienintelė bausmė esanti sušaudymas. Iš tikro gi tarybinis teismas aukščiausiajau bausmę taikė labai retais atsitikimais, kai yra įrodyti krūvinis nusikaltimai, o dabar mirties bausmė visai panaikinta. Piktybinės dezinformacijos tipišku pavyzdžiu yra kai kurių Amerikos lietuvių laikraščių paskleista melagystė, kad esą sušaudytas pilietis Pikičingis, buvęs Kauno vice-burmistru vokiečių okupacijos metais. Iš tikro gi pilietis Pikičingis buvo tarybinio teismo nubaustas 8 metais laisvės atėmimo, bet netrukus jam bausmė buvo sumažinta ligi 3 metų, o paskui jis buvo ligi termino paleistas ir dabar laisvai ir ramiai gyvena Kaune.

Tokių pavyzdžių gausybe pažymėti daugybė. Visa eilė žmonių, apie kuriuos savo laiku buvo skleidžiamos įvairios paskalos, yra sugrįžę ir ramiai gyvena tėvynėje. Pavyzdžiui, buvęs ministras pirmininkas Bistras, buvęs darbo federacijos veikėjas Ambdozaitis, buvęs tautininkų generalinis sekretorius Gesėvičius, buvęs dvarininkas Laucevičius, buvęs Kūno kultūros rūmų direktorius Augustauskas, buvęs policijos skyriaus viršininkas Krasauskas ir eilė kitų. Žmonėms, kurie nori lojaliai dirbti su tarybų valdžia, tokia galimybė yra duodama nežūrint jų praeties politinių pažiūrų. Mes žinome, kad profesorius Jurgutis niekada nėra buvęs tarybų valdžios šalininkas, kad vokiečių okupacijos laikais jis buvo finansų patarėju, tačiau tarybinė valdžia jo nerepresavo, nes jis laiku nuo bendro darbo su vokiečiais pasitraukė. Tarybų valdžia netaikė represijų nei pil. Aleksai, buvusiam Smetonio laikais žemės ūkio ministru, nei pil. Juškai, buvusiam departamento direktorium okupacijos metu, nei pil. Juknevičiui, dariusiam antitarybinis pareiškimus, nei eilei kitų.

FRANKLIN, Illinois. — Kevertitos Liepos progą, šį miestelį applanks 10,000 vizitorių.

KOKIS TURI BŪT LIETUVIŲ LIAUDIES TEATRAS

Daug kas girdėjome ir daug kas žinome, kad Chicagoje jau susitvėrė Lietuvos Liaudies Teatras. Tačiau jo programą, tikslą ir šiaip ką nors daugiau apie jį, žino labai mažas ratelis žmonių, kurie ji tvėrė ir ke-liolika jo narių. Spaudoje, prieš jo susikurimą ir dabar, pirmomis jo gyvavimo dienomis, rašoma vos biskutis — proga garsinant jo narių susirinkimus be jokio Gilesnio apie jį gvidenimo, kad supažindinti visą Amerikos lietuvių liudį su šia nauja organizacija — Lietuvos Liaudies Teatru, kuriam būtina prievolė plėtotis. Mes juk norime išlaikyti savo lietuviškąją kultūrą, po visas lietuvių kolonijas Amerikoje.

Lietuvių Liaudies Teatras, kiek suprantu; susitvėrė ne tam, kad būtų dar neva paprastu scenos meno mylėtojų grupė, kad tik suvaldinti kokį nebūt veika-liuką ar veikalą, kad reikalingo kokio nors parengimo užpldinti programą, bei smagiai praleisti laiką darant bandimus, mokinantis suvaldinti.

Lietuvių Liaudies Teatras susitvėrė, kiek teko girdėti iš iniciatorių, kad tarpe scenos meno mylėtojų iškelti talentingi režisoriai, suflioriai, grimoriai; kad scenos meno mylėtojus ištolbulinti iki aukščiausio laipsnio, supažindinant juos iki tol su scenos menu, kad suprastų ne tik ką reiškia visuomenės scenos menas, bet interpretuodami scenoje ką nors, kad jaustų, pilna ta žodžio prasme, kokią svarbią pareigą jie atlieka. Kad jaustų atsakomybę įšėje į sceną ne vien gerai suvaldinti, bet kad kiekvienas scenoje krustelėjimas, jausmo išraiška turėtų įtakos į publiką. Be to, Lietuvos Liaudies Teatras susitvėrė, kad valdinti tą, kas išsautų kuo daugiausiai scenos meno mylėtojuose pasirizimo, ūpo kurti scenoje vaizdus tuos, kuriais auklėtis revoliucinėj dvasioj patys ir auklės tuos, kuriems valdins.

Kad iš šitokių kilnių ir toli siekiančių tikslų neiškrypti į papratą scenos veikalų vaidintojų grupę, Letuvių Liaudies Teatru veikėjai turi turėti nepaprastą akylumą. Turi kiek galint daugiau diskutuoti netik tarpusavyje, bet taipgi ir per spaudą aiškinant kiekvieną teisingą ir neteisingą veikimo kryptį, kas bus netik Chicagoj Lietuvos Liaudies Teatro nariams auklėjimuisi geriausias būdas, bet ir visoms lietuvių kolonijoms imituoti chiechalečius — kurti Lietuvos Liaudies Teatrus ir išaugti į masinę Amerikos lietuvių organizaciją — barjerą nuo ištautėjimo ir priemonę lietuviškosios kultūros išlaikymui čia Amerikoje.

Pavyzdžiui, tik susitvėręs čia Chicagoje Lietuvos Liaudies Teatru, per antrąjį visuotinę narių susirinkimą, kuris įvyko 26 d. birželio, Lietuvos Auditorioj, jau aiškiai pasireiškė tendenci-

ja pasilikti Lietuvos Liaudies Teatru paprastu scenos mylėtojų grupę. Be to, tie visi rekomendavimai, kad Lietuvos Liaudies Teatras imtusi veika-liukus vaidinti neapimamais daug vaidintojų, bei kad daug jis vaidintų tik mažų veika-liukų visur kur tik kas užkvičia, tai netik kad palinkimas į scenos mylėtojų paprastą grupę, bet galima sakyti į profesionalizmą, lyg į kaž kokią mašiną veikalų vaidinimui, kaip kad Hoolywoodas filmų gaminimą. Atmušti šiai tendencijai per susirinkimą aiškų argumentų nesigirdėjo, tik dėka tam jausmui tarpe susirinkusiųjų, kad Lietuvos Liaudies Teatras susitvėrė auklėjimuisi scenos mene, tai rankų pakėlimu, reiškia belsavimo būdu tapo sutriuskinda ta tendencija išsigimimo ir profesionalizmą, ypatinai kai pašiekė, kad "Klampynės" veikalo suvaldinimui nori užbėgti už akių Lietuvos Teatru cicerijai.

Kodel taip? Todel, kad tik jaučiame koks Lietuvos Liaudies Teatras turi būti, kad nediskusijuojame, neišes-kome konkrečių išvadų koks jis turi būti. Nekalbame kokie veikalai vertėtų ruošti Lietuvos Liaudies Teatru perstatyti ir kodel jie vertėtų. Nekalbama kokiū būdu atrasti tie ieskomi talentingi režisoriai, vaidylos, suflioriai, scenoriai, grimoriai. Niekas nerekomenduoją kas daryti, kad tobulintis scenos mene, išgilinti į jį, suprasti jį.

Šiais klausimais scenos meno mylėtojai turėtų išsireikšti, turėtų pradėti diskutuoti per spaudą, kad būtų galimybų Lietuvos Liaudies Teatru kilti visoj Amerikoje tarpe lietuvių. Kiekvieną sugalvotą būdą virš minėtų tikslų atsiekimui, parašyti visiems Amerikos lietuviams mylinčiams esenos meną. O tu visokių būdų tiek daug yra!

J. Peroba.

Nauji Arestai Graikijoje

LONDONAS, Liepos 2.—Saugumo ministras generolas Zervas praneša, kad Pakraščiu batorijos apšaudė Olandijos marionin laivą. Apšaudymas įvyko ties Jortto ir tęsėsi 15 minučių. Jais javoj įvyko naujų susirėmimų tarpe olandų ir indonezų.

Apšaudė Olandijos Laivą

BATAVIA.—Indonezijos Nacionalinės Armijos komunikate pranešama, kad pakraščiu batorijos apšaudė Olandijos marionin laivą. Apšaudymas įvyko ties Jortto ir tęsėsi 15 minučių. Jais javoj įvyko naujų susirėmimų tarpe olandų ir indonezų.

Slapjūjų Rojus

BERLYNAS, liep. 2.—Laikraštis "Der Morgen" praneša, kad areštuojant poną Luise Funk, jos rumuose ir sklėpe sustarsta 50,000 honkų vyno ir deginties.

Jos vyras Walther Funk buvo Hitlerio ekonominių reikalų ministras.

Sumaišyta su Importuotais Iš Bohemijos Apyniais Geresniam Skoniui ...Geresnis Alus

Peter Fox Brewing Co., Chicago, Illinois

Vaikučiai Gražiai

Užbaigė Pereito Sezono Pamokas

Praeitą šeštadienį įvyko paskutinės šio sezono vaikų mokyklės pamokos. Mokinių dalyvavo gražūs būrelis. Visi gražiai padainavo. Susirinkusius stebino, kad per taip trumpą laiką vaikučiai gali išmokti taip gražiai sudainuoti.

Buvo atskiros didesnių vaikų lietuvių kalbos ir rašybos pamokos.

Po pamokų visi vaikučiai buvo pakviesti į "Vilnius" svetainę, kur laukė jų vaisėms nutiesti stalai.

Dovanų vaikūčiams atnešė, šie geros valios vaikų mokyklos remėjai: Juozas Ruzga saldinių dėžė, M. Plečkaitienės skanų tortą, Elsie Plečkaitis piragėlių, M. ir A. Baltučiai nupirko visiems šaltakosės. Mokyklos komitetas nupirko įvairių minkštų gėrimų. Taip, kad visi dalyvavę vaikučiai buvo tikrai gražiai pavaišinti.

Atsiveikindami, visi prašė pranešti, kada pamokos vėl prasidės. Jie nori jose dalyvauti.

Beje, Amerikos Lietuvių Moterų Kultūros Klubas jau užkvietė sekantį rudenį sudainuoti jų chorą moterų parengime.

Komitetas širdingai dėkojo mokytojoms už jų tokią gražų pasišventimą ir mokinių vaikūčius be jokio atlyginimo, kaip tai: Agotelei Kenstavičienei už mokymą dainų, muzikos ir žaidimų, ir J. Skeberdytei už dėstymą lietuvių kalbos.

Komitetas nutarė šaukti kitą mėtiną rugpjūčio mėnesį, kad išširbtį planus, kaip ir kada pradėsime rudens sezono pamokas.

Viso gero vaikūčiai ir linksmi praleisti atostogas.
Mokyklos Kom.

Čekoslovakijos Ambasadorius Pareiškė

Dr. Juraj Slavik, Čekoslovakijos ambasadorius Jungtinėse Valstijose, kalbėdamas antradienio vakare American - Czechoslovak Chamber of Commerce susirinkime pareiškė, kad nėra jokių geležinių užlaidų ant Čekoslovakijos. Kas tik norite jos pamatyti, galite atvažiuoti ir patys įsitikinti.

Taipgi jis minėjo, kad propaganda prieš jų valstybės tvarką yra išdava abėsonės propagandos prieš pažangą.
Rep.

Suareštuoti 3 Jaunuoliai

Brighton Parko policija pamatė tris jaunuolius prie Grand-Homan Auto Parts Co., 5962 Archer ave. Pradėjo juos vyti. Pasigavo John Hammill, 20 metų, 2510 Pershing rd. Kiti du pabėgo. Tačiau jie buvo vėliau suimti.

Jaunuoliai ginasi, kad jie visai nieko bendro neturi su piktadaryste. Bet policija imasi tyrinėjimo, kad patirti jų rekordus.

Iš Utenos Apskrities

Draugiško Klubo Veiklos

Pastarasis susirinkimas Utenos Apskr. Draugiško Klubo įvyko birželio 10 d., Vingiliausko svet.

Atidarius susirinkimą, patikrinus valdybos sąstatą, buvo perskaitytas iš pereito susirinkimo protokolas. Toliau tęsėsi valdybos raportai.

Biznio komisija raportavo, kad yra rengiamas piknikas sekmadienį, liepos 6 d., Juozo Liepos darže, prieš Lietuvį Tautiškas Karpines.

Piknike gries gera muzika, vadovųbeje drg. Pajaujo.

Uteniškes šeimininkės pa-

Gera Naujiena

Drg. J. Urmonienė, kuri turėjo sunkią operaciją jau žymiai sutvirtėjo. Liepos 2 dieną sugrįžo namo iš ligoninės. Jie gyvena 124 E. 104th pl. Ji dabar gerai atdodo ir žymiai eina sveikyn. Prašome nepatingėti atklyti drauge. Ne visiems buvo proga atklyti drauge, tai dabar nepamirškime.

Prisiminkime, kad drg. J. Urmonienė daug veikė ir vėl veiks, kuomet pilnai pasveiks. Tai su ja pasimatykime.
A. M.

rūpins skanių užkandžių visiems dalyviams. Tad prašome visų dalyvauti piknike, o kad būtisite visi aptarnauti, tai išanksto užtikriname.
Korespondentas.

Nauji 3-jų smėtų BEDROOM setai \$98.50 ir daugiau
Nauji 2-jų smėtų PARLOR setai \$89.95 ir daugiau

LOVU UZKLODAI \$6.99 ir daugiau. Taipgi turime didetį pasirinkimą namam VISOKIŲ REIKMENŲ: ALYVINIŲ PEČIŲ, SILDYTVŲŲ, ir t.t. Turime gatavus "slip-covers" ir padarome ant užsakymo. Perdėrbame Jūsų senus rakandus. Pataisome • Apmušam Gelumbe

ATEIKIT IR PASITĖRĖKIT 15 mėnesių išmokėjimui.
HOME FURNISHINGS SERVICE
608 W. 31st ST. —VELTUI APSKALCIAVIMAI— CAL. 1147

VEGEL'S TAVERN

NAUJOJ VIETOJ

ALUS—VYNAS—LIKERIAI
SMAGI UŽEIGA
CIA TIKRI DRAUGAI SUSIRENKA

3203 So. Halsted Street
CHICAGO, ILL.
Telefonas Calumet 5983

J. KAZLAUSKO UŽEIGA

941 West 35th Place, Chicago, Ill.
Kampus Sangamū St. Telefonas Yards 7885
ATSILANKĖ NESIGAILĖSITĖ
JUOŽAS IR MARCELA KAZLAUSKAI, Savininkai

SCHLITZ TAVERN

1009 W. 63rd St.

Cia rasite skanių, šaltų ir stiprių gėrimų ir smagių patarnavimą

Šeštadieniais Užkandžiai Veltui

SAVININKAI J. ZUTRA ir W. BUTKUS
Phone Wentworth 7552

Ann's Tavern

Naujoj Moderniškoj Vietoj

3559 So. Union Ave.

Atsilankiusius maloniai priimam ir pavašinam

JUOŽAS IR ANN-POVILAITIS, Sav.

LONDONAS, liep. 2 — Du Scotland Yardo detektyvai pakliuvo kalėjama, kuomet teisme pariparodyta, kad jie vaginėjo.

INSTMBUL, Turkija: — 400 tomy įtalpos laivas užplaukė ant minios. Laivui nuskenus, nuskeno ir 30 žmonių.

JAMES TAVERN

JAMES JANULEVICIA
3107 1/2 S. Halsted St.
Chicago, Ill.
GERAS VYNAS, DEGTINE,
KINGSBURY ALUS.

Monarch Liqueur

EXTRA! EXTRA!
Permalintas Vardas ir Adresas
LIETUVISKAS
ZYDUKAS

3529
S. Halsted St.
Phone
YARDS 6054

URBA Gėlininkas

4180 Archer Avenue
Phone: Lafayette 5890 or 5870
Gėlės Mylimiems, Vestuvims
Bankietams, Laidotuvėms,
Pagušinams.

Siunčiame Gėles Telegramomis į Viso Pasaulio Dalis
LOVEIKIS GELES
KVIETKININKAS
VESTUVEMS, BANKIETAMS,
PAGRABAMS
3316 S. Halsted Street Chicago Yards 7308

NULIUDIMO VALANDOJE

Kreipkitės į

Anthony B. Petkus

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

DVI MODERNISKOS KOPLYCIOS VISŲ PATOGUMŲ

6812 S. Western Ave.

Chicago

Telefonas GROvehill 0142

1410 S. 50th Avenue

Cicero

Telefonas Town Hall 2109

Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus ir preinamas
Jūsų finansiniam stovui

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Nariai Chicagos Laidotuvijų
Direkcijos Asociacijos

Turime
Koplyčias
Visose
Miesto Dalyse

Ambulanso
Patarnavimas
Dieną ir
Naktį

LACHAWICH IR SUNUS

Phones: Canal 2515 Com. 5765 Pullman 1270
2314 WEST 23rd PLACE 10756 S. MICHIGAN AVE.

J. LIULEVICIUS

TEL: LAFAYETTE 3572 TEL: LAFAYETTE 3573

P. J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET 710 W. 18th STREET
Telefonas YARDS 1419

S. P. MAZEIKA ir EVANAUSKAS

6845 S. WESTERN AVE. Phone PROspect 0699
3319 LITUANICA AVE. Telefonai: YARDS 1138 ir 1139

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 LITUANICA AVENUE TEL. YARDS 4908

LEONARDAS F. BUKAUSKAS

10821 S. MICHIGAN AVE. TEL. PULLMAN 9661

PETER P. GURSKIS

Mūsų Koplyčia Air-Conditioned
659 WEST 18th STREET TEL. SEHEY 5711
Viens ir pusė bloko į rytus nuo Halsted. Pietų gatvės pusėj.

LKM Choro Iyvkiai

Liepos 1 d., Lietuvių Auditorijoje, atsibuvo LKM Choro pasitarimas ir pamokos. Kadangi šiuo laiku choro pirm. J. Keller yra užimtas savo privatiniais reikalais, tai ir pamokų nelanko. Vice-pirm. J. Karvelis pranešė iš choro darbuotės, ir kad Detroito Aido Choro komisija buvo atvykusi dėl susitarimo, kad Aido Choras suvaidintų Chicagoje operetę "Laima", o kanklečiai Detroito, "Rio Rita".

Nutarta, kad LKM Choras vyktų į Detroitą, Mich. Choro valdyba turi sužinoti, ar šiuo laiku bus galima suvaidinti operetę "Rio Rita". Jeigu tos nebūtų galima, tai kanklečiai vistiek vyks koncertuoti. Kankletis A. Kaukas yra patikintas automobiliu nelaimės. Jis randasi S. Antano ligoninėje, Michigan City, Ind.

Aldona Svetoris išvyko atostogoms pas seserį į Arizoną. Vienas geras choro remėjas ir darbuotojas dėl kanklečių išvertė operetę "Rio Rita". Šiuo kartu pradėjo nesijausti sveiku ir vyksta ilgam laikui atostogoms. Todel kanklečiai iš žėdo aukavo dėl V. A. \$25.00; choristai sudėjo \$17.50, viso 42.50. Linkime jam greito pasveikimo ir vėl dirbti dėl visuomenės labo.

Vėliaus sekė choro pamokos. J. Kenstavičius sako: "Pasilsėti nėra laiko", todėl vasaros metu kanklečiai vakaciją nelaiyks. Pamokos įvyks kas antardinio vakarą. Sekančios LKM choro pamokos įvyks liepos 8-tą d., Lietuvių Aukav. Būkite visi, ir laiku. Širdukas.

Ald. John E. Eden, 13 wardo, sako, kad menkai prasitulkioję žmonių, savaitės pabaigoje priekšamsi kalėjimais. Susikimšimas pasidaro nepakenčiamas. Tad jis mano, kad nematant rimto prasikaltimo, nereikia dėti į kalėjimą tokių asmenų.

Reikalauja \$5,000 Už Sveiko Danties Ištraukimą

Mrs Mary Kelly, 25 m., 6320 N. Paulina ave., nuėjo pas dantistą Rufus Lee, 1057 Wilson, tas ištraukė jai viršutinės dalies dantį dešiniuosius pusės, vietoje apatinio danties. Priedo dar paėmęs mokėstį už ištraukimą sveiko danties. O vėliaus ištraukė ir sugedusį dantį. Mrs. Kelly traukia į teismą dantistą Lee ir reikalauja užmokėti \$5,000 už skausmą ir dantį.

Lankėsi Malonus Svečias

Seniau buvęs chigagietis, o dabar užlaikantis gražu vasaramį Twin Lakes, Wis. A. Lapėnas atlankė vilniečius ketvirtadienį. Jis sakė atvykę į Chicago biznio reikalais.

Pasiteiravus, kaip sekasi biznis jis atsakė, kad pavasaris ir vasaros pradžia buvo nekokia, nes lietus buvo perdaug, bet atšilus orui ima atvažiuoti.

Lapėnas tikrai turi puikią vietą praleidimui atostogu.

Klaustauskai Išvyko Atostogoms

Atėjus šiltam vasaros orui, daugelis bando pabėgti iš dulkėtos, įkaitusios Chicago. Liepos 3 d., išvyko atostogoms J. ir E. Klaustauskai, jų žmonas ir seima A.B.R. Dargiai. Jie leis atostogas pas Stanislovą Klaustauską, Scottville, Mich. Juozo Klaustausko brolis Stanislovas turi gražų ūkį arti Scottville, Mich., kur gyvena veiki vietiniai ūkininkai. Tos aplinkinės daugumas lietuvių geri vilniečiai. Jie visada gerai demia dienrašti ir visą darbininkų judėjimą. Jie seni darbininkų judėjimo veteranai, kaip tai: Stakėnai, Žukas, Klaustauskas, Lapėnas ir eilė kitų.

Linkime atostogaujantiems linksmai praleisti laiką. Reporteris.

Arėštuotas Už Bandymą Laimejimai

Otto Sigfried Samuelsson, 33 m., likosi arėštuotas New Yorke, už bandymą išsisukti iš karo tarnybos. Jis pirmiau gyveno Chicagoje. Laikė patikrinimo jis pasakė, kad esąs 8 metus senesnis.

Dabar jis bus atvežtas į Chicago ir baudžiamas už melagingai padavimą metų, kad išsisukti iš karo tarnybos.

Išvyks Atostogoms

V. Rumčikas užėjo ketvirtadienį į "Vilnius" rašinę, pasimokėjo "Vilni" ir paliko \$1.00 "Vilnius" paramai. Besikalbant su juo, kur ma no praleisti atostogas, jis sako: —Liepos 14 d. vyksiu į Baltimorę, Mich. Ten teko gyventi, kaip tik atvykau iš Lietuvos. Tad noriu atlankyti senų pažįstamų. O iš Baltimorės, gal pasuksiu į Washington, D. C. apžiūrėti mūsų šalies sostinės.

Linkime linksmai praleisti atostogas šildingam vilniečiui.

Pasamdytas Užmušėjas Paliuosuotas Iš Kalėjimo

1925 met. Andrew Capu, buvo arėštuotas ir nuteistas nuo vienu metų iki gyvos galvos kalėti už nužudymą Louis Mobile. Jį išdavė jo žmona ir jis prisipažino, kad papildus žmogžudystę, pradžiant Louis Mobile žmonai.

Kiek vėliaus teismas bylą permagrinėjo ir pakeitė nuosprendį, kuris bausmę sumažino nuo 1 metų iki 14 metų. Bet nežiūrnt, kad jis gerai užsilakė kalėjime, buvo išlaikytas iki liepos 2 dienos 1947 met. Dabar jis paleistas ant pataisos iš kalėjimo.

Uždarė 200,000 Restoranų TOKYO. — Japonų valdžios įsą kymų, visoj šalyj uždaryta 200,000 restoranų. Sako, jų savininkai nusikalto vedant šmugelį su juoduoju turgum.

Mercury Darbininkų Laimejimai

Lietuviai Sandaras ir Šukys Verti Didelio Pagirumo. Jau buvo žinia apie laimejimą streiko Mercury Mfg. Co. Streiką vedė UE Unijos lokals 1114. Kompanijos įmonės yra ant 4044 S. Halsted St.

Darbininkai laimėjo 15 centų valandai pakėlimo, taigpi unijos užtikrinimą ir arbitraciją.

Darbininkų laikymasis vieningai davė geras pasekmes. Jie laimėjo streiką, kuris gam ilgai tęsėsi.

Visus darbininkus reikia pagirti, bet ypač pasižymėję kai kurie. Iš lietuvių tai daugiausia dirbo šie: G. Sandaras, vienas vyresniųjų, senesniųjų stuvėturį, kuris nevien uoliai pikietavo, bet rinko pingus pagelbėti tiems, kuriems reikalinga. Jis ėjo per krautuves ir šiaip pas žmones ir gavo nemažai aukų.

I jį daugelis darbininkų žiūrėjo kaip į vieną geriau žinančių kas ir kaip daryti. Jis davė gerą pavyzdį daugeliui.

Sandaras buvo derybų komitete ir ten gerai pasirodė.

Kitas lietuvis uoliai dirbęs yra Frankas Šukis. Jisai kasdien buvo pikieto linijoje. Jis nežiūrėjo ar kas kiti eina ad ne — pasiemęs iškaba įsai ėjo sau ratu ir davė pavyzdį kitiems streikeriams.

Streikavo ir daugiau lietuvių. Kai kurie kiti gerai dirbo, kai kiek silpniau. Kiek man teko sužinoti taciaus, tai geriausia iš lietuvių darbuosai Sandaras ir Šukis.

Pagirtina. Į 15 centų pakėlimą įeina apie 4 centai mokėscio už šventes, o apie 11 centų aktualaus pakelimo.

Mercury yra įmonė, kur Fyffe & Clark advokatai firma, kuri gestovuja Metal Trades Association, turėjo sutikti duoti unijos pilną užtikrinimą.

Iš UE unijos viršininkų žymiausiai streiko reikalovuse figuravo Louis Torre. Rep.

HELP WANTED—MEN

REF MOWNERS Experienced. Piece work. Good working conditions. Mild coolers. GUGGENHEIM PACKING CO. 1337 W. 37th Street "VILNIUS" ATSKIRA KOPIJA BUS 4 CENTAI SU LIEPOS 6 DIENA. PRAŠOME VISŲ ĮSITEMITI. "Vilnius" Adm.

Vietiniai Pranešimai

LIETUVIŲ KULTŪROS IR MENO KLUBAS Jūs žinote, kad radio programų laikymasis yra svarbus dalykas mūsų visuomeniniai gyvenime, todėl pranešame jus pasimokėti savo mokėstai laiku. Metinė mokėstis—\$1.00. Mokėstis priekti "Vilnius" adresu, pažymėdamas klubo vardą. Jis kiekvienos progos bandyktė gauti naujų narių. Nesuminkite, kad Kultūros ir Mėno Klubu miltinai būna "Vilnius" svetainėje, 3116 S. Halsted St., kiekvieno mėnesio trečią sereda, 7:30 v. Fin. sekr. P. Mikulėnas.

Česnaką Ištko Nelaimė Jis Šaukiasi Pagelbos

Kaip buvo "Vilnyje" rašyta, kad Česnakas pasiryžo "išgelbėti" Lietuvą, nueliant jam pėsciam į Washington, D. C., pas ponus. Jis manė, kad galės iš jų išprašyti ką nors, kaippo vargo žmogus.

Matote, mūsų getlonpiųjų redaktoriai, advokatai ir kiti "dideli" žmonės traukiniais važiuoja, orlaiviais skrido, bet nieko nepėstė, tad jis sugalvojo naują būdą ir manė, kad jis bus geriausias. Tik per vargą ir tolimą kelioną jam atiteks Lietuva.

Birželio 22 d. pasiėmė savo kompasą, žemėlapij ir maišelį gaspadinės sudžiovintų sukurių. Jis pradėjo savo kelionę tiesiai iš Chicago į Washingtoną. Jis rašo:

"Iš karto viskas sekėsi gerai. Po devynių dienų kelionės per mišką daugias apsiniaukė, perkūnas ir žaibas pradėjo trankytis. Česnako kompasas sugedo, sukoriai sumirko. Nei saulės, nei žvaigždžių, nei mėnulio nesimatė. Prasidėjo tikras vargas. "Po trijų dienų klaidžiojimo po miškus ir girias atradau mažą ūkininką. Apžiūrėdus jam papasakoju visas savo bėdas ir siekius. Ūkininkas išklaūses mano pasakojimo, paaiškino, kad šios girios ir miškai randa-si Wisconsin valstijoje, visai arti Minnesotos valstijos išsiganadu. Dabar Česnakas šaukiasi pagalbos pas savo gaspadinę, kad jam atsiųstų naują kompasą, kitaip jis negalės atsiekti savo tikslą—nukeliauti į Washingtoną. Česnakas."

FARMS FOR SALE

PARDISUODA FARMA 40 akry žemės—pusė dirbamos, pusė ganyklos. Pusė mylios nuo Custer, Michigan—lietuvių apgyvenote vietoje. Namas—penki kambariai su elektra, vandiniu. Geram stovyj. Kaina \$6000. J. J. W. LA MANKUS, Rt. 1, Custer, Mich.

REAL ESTATE FOR SALE

PARDAVIMUI PENKIŲ FLATŲ MURINIS NAMAS GERAME STOVYJE. Platai po keturius kambarius. Netai Halsted St. ir 35th Place 31-mos gatvės ir netoli Halsted St. 2-ju flatu įtvėrinis namas; flatai po 6 kambarius; ir krautuve; gardžius dėl dviejų auto. Parduosiu nebrangiai. Krovėjas: 829 Vincennes Ave. Phone Vincennes 1143.

PARDUSIU PIGIAI

6-lyj flatu po 6 kambarius, moderniški prengtas murinis namas; ja rūnė ir baldai; Karkio vandens šiluma. Insuliatas. Arti krautuvi, baubnyjos ir mokyklas. Savininkas parduoda už \$15,000. Šaukite HEMLOCK 4697

JOS. F. BUDRIK INC.

Didelė Krautuvē RAKANDAI RADIO IR JEWELRY

Visi departamentai patalpinti viename baldara kofta diena ir vakaras: Pirmadieni, ketvirtadieni ir šėštadieni iki 9 val. vakaro. Budriko leidžiamos Radio valandos kas sekmadieni š WCFL, 1000 kil. radio stoties 9:50 val. vak., o ketvirtadienio vakare iš WHFC, 1450 kil., 9 val. vakaro.

Jos. F. Budrik, Inc.

3241 So. Halsted St. CHICAGO 8, Ill.

Smarkus Juokdarys

Jeiga tu nesukubini, tai mes visai nepasiekim KEN'S KLUBA. Kenstavičiai 718 W. 31st St. VICTORY 0840

Persikėlė Naujon Vieton

(Sاليا Liet. Auditorijos) Happy Hour Tavern STELLA SHURNAS Savininkė 3139 So. Halsted St. Tel VICTORY 7523

Kam rūpi apšvieta ir darbo žmonių gyvenimo pagerinimas, stokite į vilniečių šeimą, skaitykite "Vilni".

Medicinos Doktorai

Dr. Emily V. Krukas GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4146 Archer Avenue Ofiso Tel. LA Fayette 3210 Res. Tel. REPUBLIC 0054 Jėgu restalgija — Šauk KEDzie 2868 VALANDOS: Kasdien nuo 1 iki 3 val. popiet, ir nuo 6 iki 9 val. vakaras. Trečdiadienio vakarais ir Sekmadieniais pagal susitarimą. TELEFONAS YARDS 3140

DR. V. A. ŠIMKUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS PRAITAKO AKINIUS 744 W. 35th Street Valandos: 11-12; 2 iki 4; vakarais 7-9 Pirmadienis iki 4 val. Šventadieniais 11-12. OFISO TELEFONAS: YARDS 4787 NAMU TEL. — PROSPECT 1930

DR. STRIKOLIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4645 S. Ashland Avenue Valandos: 2-4 ir nuo 6 iki 8 vakare; Nedėl., Sered., Subot. vakarais pagal sutartį. OFISO TEL: VIRGINIA 0030 NAMU — BEVERLY 6244

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4157 Archer Avenue Ofiso valandos: 1-3 ir 6-8:30 P. M. Trečdiadieniais pagal sutartį. PHONE: YARDS 5921 REZIDENCIJOS — KENWOOD 5107

DR. BERTASH

756 West 35th Street (Kamp. 35th ir S. Halsted St.) Valand.: 1 iki 3, ir 6:30 iki 8:30 P. M. Trečiad. ir šėštad. nuo 1 iki 3 popiet. Rez. 4826 S. Kimbark

DR. A. K. BUTKO

LIETUVIS KOJŲ SPECIALISTAS 7214 S. Ashland Avenue OFISO VALANDOS: Nuo 9 ryto iki 9 vakaro. Phone Yards 7722

DR. B. C. BRUZAS

DENTISTAS 4003 Archer Avenue (Arti Calver Ave.) VALANDOS: nuo 9 ryto iki 8 vakaro Trečdiadieniais sustarus. TELEFONAS YARDS 2246

DR. C. Z. VEZEL

DENTISTAS 4645 S. Ashland Avenue (Arti 37th Street) VALANDOS: 9 ryte iki 9 vak. Trečiad. sustarus.

Geriausia Proga

Jeit turite pardavimui namą, būrni ar ūkė, tai skobkite "Vilnyje"—tūmėsi pasekmes. Taipai jeit nori gauti darbininkų ar darbininkų—pasiekite "Vilnyje". Būrio reikalavimas kreipėtis "Vilnius" Administracija 3116 S. Halsted St., Chicago 8, Ill. SVARBU ORGANIZACIJOMS IR PAVIENIAMS Jeit turite bile kokiį spaudoos darba ir norite, kad būtų geriau atliktas, kreipkitės į Darbininkų Spaustuve, — greitai gausite darba. 3116 South Halsted Street Chicago 8, Ill. Tel. VICTORY 3226

Chicago City Bank and Trust Company HALSTED AT 63rd STREET STATEMENT OF FINANCIAL CONDITION June 30, 1947 RESOURCES June 30, 1947 Cash on Hand and in Other Banks \$23,883,536.06 U. S. Government Securities 65,858,069.92 Municipal and Other Bonds 611,639.54 \$ 90,153,245.12 Loans and Discounts \$ 6,421,684.80 Real Estate Loans—Conventional 1,109,093.05 Industrial and Commercial Real Estate Loans 2,433,505.18 Other Resources 270,319.78 *F.H.A. Mortgage Loans 1,010,973.89 *G. I. Mortgage Loans 1,130,769.55 13,375,337.25 Bank Building 601,006.27 Bank Real Estate Lease 1.00 Stock in Federal Reserve Bank 60,000.00 Accrued Interest on U. S. Gov't Securities 246,749.53 Customers' Liability on Letters of Credit 82,869.35 Other Resources 9,033.63 * Insured or Guaranteed by a Federal Agency \$103,528,862.20 LIABILITIES Deposits: Public Funds \$ 2,056,096.18 U. S. Government War Loan Account 499,886.86 F.H.A. Tax, etc. Deposits 160,442.20 All Other Deposits 97,778,924.72 \$100,493,951.96 Reserve for Taxes, Interest and Insurance 197,461.13 Capital \$ 1,000,000.00 Surplus 1,900,000.00 Undivided Profits 600,034.89 Contingent Reserve 154,544.87 2,754,579.76 Liability on Letters of Credit 82,869.35 \$103,528,862.20 Member Federal Reserve System Member Federal Deposit

Utenos Apskroties Draugiško Klubo PIKNIKAS Sekmadienij Liepos (July) 6-tą Dieną LEPPOS DARŽE Kean Ave., Willow Springs, Ill. Bus šalti gėrimai, šilti užkandžiai ir gera muzika šokiams Malonėkite skaitlingai atsilankyti ir smagiai laiką praleisti KVIECIA KOMISIJA

Happy Hour Tavern STELLA SHURNAS Savininkė 3139 So. Halsted St. Tel VICTORY 7523 Kam rūpi apšvieta ir darbo žmonių gyvenimo pagerinimas, stokite į vilniečių šeimą, skaitykite "Vilni".

Lithuanian "Refugees" Run Amuck In Europe

American Veterans Committee Fighting War, Reaction

WASHINGTON (FP) — Key-note of the program of the American Veterans Committee for the coming year will be continued attack on the forces of reaction which are making for depression and war, Chat Paterson, newly-elected AVC national chairman said.

Paterson said panel discussions at the convention developed plans for a nation-wide organizing drive to unite World War II veterans "in an organization which stands by them and for them on issues such as housing, and GI bill benefits, as well as conducting alone among veterans organizations a real fight to halt the tide of reaction which is sweeping the nation." AVC now claims 102,000 members.

Among members of the national executive committee of AVC are Meyer Bernstein, CIO veterans representative, and Robert Nathan, economist.

The Truth Of The Matter

BIG PUBLISHERS TURN BACKS ON LABOR PRESS

DENIED FREEDOM OF EXPRESSION BY T AND H LAW

Special to VES

NEW YORK (FP)—America's big publishers don't give a damn about real freedom of the press.

That is the inescapable conclusion forced after polling 17 of the nation's biggest publishers and press spokesmen on the vital question of press freedom raised by the Taft-Hartley law.

One of the hidden but most important sections of the new law is one which would prohibit union newspapers which are supported in any way by union funds from taking a stand on political candidates or even from publishing their voting records.

Those who contrived the law based their plan on the known fact that exceedingly few publications are able to meet their own expenses from sales or subscriptions. They either have to take advertising or receive other financial assistance. And union papers, by and large, don't take advertising, and couldn't get enough to support them if they wanted to.

The upshot of the matter is that they are therefore com-

VILNIS

Weekly English Section

SATURDAY, JULY 5, 1947

Gangster Leader Is Finally Captured By U. S. Authorities

Special to VES

Sally Keve made himself a fortune — until authorities caught up and Keve was caught short.

Keve is not a woman. The name is fictitious. He was one of a group of Lithuanian "refugees" that left Lithuania with the German retreat. He was a collaborator.

With the war over, "refugee" Keve set himself up in business in Bavaria. As the brains of a "business syndicate", Bavaria Auto-Truck Co., dealing in the sale of stolen trucks, automobiles, gasoline, alcohol, food and other goods, money was made hand over fist.

Other Lithuanian "refugees" worked alongside Keve, as well as German, and American military element.

In a short period of time the syndicate had sold over 2,000 stolen vehicles in Bavaria, France, Switzerland and Italy. Motor numbers had been changed, forged papers accompanied them.

Then the U. S. Criminal Investigation Department went into operation and after weeks of investigation uncovered the massive operation of Keve's business. Arrested with him was a number of U. S. Army personnel. Other members of the gang managed to flee in time. It is reported that some made their way to the United States.

Keve meanwhile is in jail with compatriots pleading for clemency and asking certain influential United States Senators and Congressmen to intervene on their behalf.

The report on Keve and uncovering of the conspiracy was radioed to this country's newspapers by a reliable press association. None of the newspapers or organizations working for relief for Lithuanian "refugees" such as Keve carried the story. They ignored the report.

Meanwhile money is being collected for their aid. Some of them are being granted visas to travel to the United States where upon arrival they will be utilized as speakers and writers on "Red Terror".

Probably Sally Keve will be one of them.

pelled either to accept the structures of the Taft-Hartley law or cut themselves loose from their financial support—a move that in most cases means the more permanent censorship of bankruptcy.

This is the somewhat technical device by which America's new censorship seeks to work. Shortly after its full meaning was revealed in Senate debate, Federated Press sent wires to prominent publishers or spokesmen in the field of journalism.

Each was asked to comment on Sen. Taft's admission June 5 that the Taft-Hartley bill would ban freedom of the labor

press to express editorial preference between political candidates or political parties or to publish the voting records of candidates. They were further asked whether they regard this as a threat to freedom of press, and those that were in a position to do so were asked whether they intended to take an editorial stand on the issue.

Of the 17 only the first six considered the matter of sufficient importance to even warrant a reply. And of the six replies, the most striking common factor was almost universal ignorance that the bill threatened press freedom.

FRIENDSHIP FOR FASCISTS

MINNEAPOLIS (FP) — Evidence revealing the warm approval of Dep. John E. Rankin (D., Miss.) for a "lunatic fringe" nationalist anti-Semitic outfit was turned up here by local police.

The evidence was uncovered in a raid on the home of Maynard O. Nelson, leader of the so-called Democratic National-

ist party which operates, among other places, on the campus of the University of Minnesota.

In Nelson's home police found pistols, blackjacks, knives, anti-Semitic literature, evidence that the group was tied up with the outlawed Columbians, and a typewritten note from Rankin to Nelson dated Dec. 18, 1945.

In These United States

VILNIS ENGLISH SECTION IS JOINED BY ELENOR ROOSEVELT IN PROTEST AGAINST OFFICIALS' ACTS

By VES Staff Writer

Vilnis English Section was joined this week by Eleanor Roosevelt, Mary McLeod Bethune, Alice Stone Blackwell, Cheryl Crawford, Uta Hagen and other noted women in denouncing the maneuvers of immigration officials who seek to prevent naturalization of Yugoslav-born Mrs. Catherine Jurenovic and Mrs. Bertha Cemerich of Farrell, Pennsylvania.

Earlier this month VES carried the story and described a series of intimidatory actions pursued by immigration officials against foreign born element, some of whom might well be Lithuanian.

The conduct of officials was described as following a line similar to Gestapo methods and contrary to the concepts of democracy which includes granting of citizenship to loyal Americans.

Both women have resided in

the United States for a number of years, and their sons served with the U. S. armed forces.

On the basis of being members of several progressive fraternal and cultural organizations, red-baiting, reactionary board members of the Immigration and Naturalization Service situated in Youngstown, Ohio turned down citizenship applications following investigation which has been termed a "reign of terror".

Mrs. Roosevelt's protest together with fifty-eight other women urging investigation of the Immigration and Naturalization office's action, in Open Letter form to the commissioner in charge states in part:

"We, the undersigned, wish to protest the action of the Youngstown, Ohio, office of the Immigration and Naturalization Service in seeking to prevent the naturalization of Mrs. Catherine Jurenovic and Mrs.

Bertha Cemerich. Mrs. Jurenovic is a widow who consented to the enlistment in the armed forces of her two sons, although they were both under age. One son was honorably discharged after 3 years' service in the air corps. The other son is still serving in the United States Marines. Mrs. Cemerich's son has just returned home after serving four years in the armed forces of the United States.

"Mrs. Jurenovic and Mrs. Cemerich are average American mothers, seeking peace and security for their families. They are part of the common people who have made our country great. We urge that you investigate the conduct of the Immigration and Naturalization Service in Youngstown, Ohio, in the cases of Mrs. Jurenovic and Mrs. Cemerich, as well as the other cases in Farrell, Pennsylvania, who are being prevented from acquiring American citizenship."

DREAM PIPES

CHICAGO, ILL. — Admiring a \$100,000 pipe exhibit, Jan Sterling, stage star, fingers dream pipes worth \$10,000 each, carved by Sculptors Jo Davidson and Cecil Howard. These two pipes, costliest in existence, head an imposing world premiere showing of puffers at the Fair Store, including one six feet long.

Nine Million Would Vote For Wallace Survey Shows

NEW YORK (FP) — Some eight to nine million voters would back Henry A. Wallace on a third party ticket if elections were held today, a Gallup poll revealed here.

Sampling a cross-section of the nation's voters, the poll showed that 13 percent of those answering would support Wallace on an independent ticket while 8 percent said they would not and 19 percent were undecided.

Estimating on the basis of 50 million voters, about normal for a Presidential election year, this would mean between eight and nine million voters would

cast their ballot for Wallace. This support was manifested despite the fact that no organized campaign has yet been launched to form a third party.

The strongest segment of support for Wallace, according to the poll, came from workers.

Republicans who voted as a bloc with a few helping Democrats to wipe out price control last year and who now control the Congress.

The Oracle Knows.....

Crystal Ball Gives Out With News; No Verification Needed

By VES Staff Writer

It takes all kinds of people to make the world. And the astounding oracle of lower South Halsted St., Chicago, Illinois is one of that kind.

Now an oracle according to the accepted definition, is a person that can visualize the past, present, future simply by gazing at a crystal ball. Then answers are given to those interested.

So it is with Oracle Dr. Grigaitis of Lithuanian Daily Naujienos.

Simply by squinting an eye at his rotating globe, the Doc sees red spots and interprets them into lengthy news columns.

During the war he had Adolph parading through Red Square. The Russians couldn't fight.

Next the Russians executed all people of progress everywhere including Lithuania, and several years later revived them with a dose of epsom salts.

Following this spots revealed to the oracle a tragedy. Adolph was kaput and his Lithuanian admirers were left stranded in Berlin. What is more, not a

single Lithuanian was left in Lithuania—only Russians!

Time passed on with terrible repercussions. Dizzily spinning, the crystal ball revealed—just this week — that Lithuanians are living in Lithuania. A most unusual phenomena.

Upset, disturbed though he may have been, Oracle Grigaitis had the answer.

"Don't send any letters or packages to Lithuania!"

"It means death to your friends!" (Again).

"The gaypayoo will send

them to Siberia!" (Still).

"The Russians will eat the gifts you send, package and all!" (Hungry fellows).

So you see fellow citizens, the Doc is on the ball with astounding revelations that only he of all people is capable of foreseeing. In the future Lithuanian-Americans, readers of Naujienos, will be enlightened even more so.

The oracle has the answer to past, present, future.

Roll Back Prices, Republicans In Congress Urged

WASHINGTON (FP) —Congress should act immediately to bring relief to the American people from high and raising prices, Reps. Helen Gahagan Douglas (D., Cal.) and John McCormack (D., Mass.) said recently in a dramatic statement of the extent of inflation since the 79th Congress killed price control.

The responsibility for action now, they said, rests with the

Not Too Late To Enter

Lith Fraternal Organization Offers Many Prizes In Drive

There's prizes galore to be had, announces the Association of Lithuanian Workers (LDS) National Executive Board. And any member of the organization is eligible.

The idea behind the offer of the nationwide Lithuanian-American fraternal organization is to enroll as many new members between now and the national convention of the group.

With a set goal of 2,000 looming ahead, all members of the LDS are being asked to participate in the drive. For this they are being offered cash prizes as well as bonuses.

First prize will go to the member enrolling most new members, the second to the member enrolling the second

highest number, etc. There will be four main prizes:

1st Prize	\$150.00
2nd Prize	\$100.00
3rd Prize	\$50.00
4th Prize	\$35.00

There will be no minimum number of new members required to qualify for these prizes.

Those drive workers who do not win one of the above prizes, will receive as a bonus for their work amounting to \$5.00 for each ten new members enrolled during the campaign.

There will be a booster prize every three months. This three month booster prize will go to the member who enrolls most new members during an announced three month period of

the drive.

Commissions will also be paid drive workers, depending on the type of fraternal insurance they convince friends to take on.

Lodges will also receive prizes. The "Adult" Lodge whose members enroll most new members will receive a banner and the youth Lodge whose members enroll most new members will receive a trophy.

There are to be no initiation fees either for insurance or sick benefit during the membership drive. Applicants for the insurance section will be accepted from 2 to 60 years of age for most grades of insurance. For sick benefits, the age limits are 16 to 50.

"Lum" (left) and "Abner", the famed radio team, are watching their prize porker "hit the bottle." The piglet was presented to the Pine Ridge philosophers by the sound crew on their broadcasts. Sound men summed up the gift by stating that the squealing pig represents all the sound effects they have been called on to perform in their seventeen year relationship with "Lum and Abner".

Delegate Lobbyists Pushing Long-Range Housing Bill

WASHINGTON (FP)—Some 700 delegates representing 35 national organizations lobbied on Capitol Hill for passage of the Taft-Ellender-Wagner long range housing bill, and heard Sen. Robert A. Taft (R. O.) suggest the bill might have to be modified in order to clear the 80th Congress.

Delegates from both AFL and CIO were among the hundreds buttonholing senators and representatives during the day, set aside as Fight For Housing Day, by the sponsoring groups, to seek passage of the bill. It was modeled on the measure which passed the Senate unanimously, a year ago but was bottled up by the House banking committee in the dying days of the 79th Congress.

Taft and Sen. Allen J. Ellender (D., La.) said builders and real estate groups had slandered the bill with "misleading propaganda."

This effort drew an immediate response from one of the labor reporters covering Washington. His reply was:

The chance to have my pockets lined,
By screwing all my clients blind,
To keep foreign goods from U. S. shores,
And buy my private Senators,
To stay from moral rules aloof,
While goosing profits through the roof,
To underpay the working masses,
And kick the unions in their asses,
To vote for men and plans fascistic,
To keep my acts monopolistic,
To rob the public through the eyes
I call THAT free enterprise!

CENTER OF DEMOCRATIC LITHUANIANS EXPOSES A FRAUD TO DECEIVE EUROPE DISPLACED PERSONS

By VES Staff Writer

In a nationwide distribution among Lithuanian-Americans, Centre of Democratic Lithuanian-Americans, national organization representing major portion of America's cultural, fraternal and political organizations in leaflet form raises a number of questions relative to Lithuanian "refugees" or displaced persons in Europe.

Utilizing statements made by President of Lithuania, Justace Paleckis the circular quotes:

"We can readily state that a good portion of those who fled Lithuania following retreat of the German armies, did so without thinking, were panic stricken. To these people, wherever they may be now, the door is open for return."

Printed with the idea in mind of acquainting misinformed persons here and abroad with the bona-fide issues, Centre of Democratic Lithuanian-Americans "Del Ko Negrizti Lietovon" as the circular is entitled, dispels rumors and exposes forces in operation whose purpose is to falsify situations and aggravate conditions of innocent displaced personnel.

Further continues the statement of the Centre, "falsification of facts has become a habit with certain element in an endeavor to prevent return of displaced personnel to their homeland.

"A good example is a newspaper published abroad under the name of "Musu Kelias" who utilizing flowery phraseology

advises Lithuanians in Germany and elsewhere to make their way to the United States where jobs by the thousands are available at the minimum wage of \$60.00 weekly, as well as excellent housing conditions."

Centre of Democratic Lithuanians exposes this hoax, by presenting factual material relative to living standards and housing difficulties giving as an example World War II veterans who since return from service have been unable to find a place to live.

The circular closes with a reminder to reader that if he has relatives or friends that are displaced persons, a copy of the leaflet should be sent to them.

"Free Enterprise"

A Poet (And You Know It!) Gives The Business To Big Business

By VES Staff Writer

Speaking of poetry (and who among us doesn't expound a "gem" now and then), the National Association of Manufacturers following passage of the Taft-Hartley anti-labor bill featured the following in their

official organ:

The power to choose the work I do,
To grow and have a larger view,
To know and feel that I am free,
To stand erect, not bow the knee,
To be no chattel of the State,

To be the master of my fate,
To dare, to risk, to lose, to win,
To make my own career begin,
To serve the world in my own way,
To gain in wisdom, day by day,
With hope and zest to climb, to rise
I call THAT free enterprise!

Just Between Us

By George Starkauskas

● The "insignificant" Vilnis English Section as Lithuanian pro-fascists call it, became "insignificant" again with a complete column blast directed against it by a character-writer of Lithuanian Daily Draugas.

● The scribbler de-luxe vents his wrath against a VES article which last week exposed the fund-raising activities of United Lithuanian Relief Committee. Points raised were in connection with the recent Chicago-held collection for "refugees" in which a staff writer correctly indicated "would go to aid known fascists, quislings, without one dime of proceeds going to Lithuanians in Lithuania".

● The Draugas writer makes no attempt to disprove accusations made and rattles on with a tirade of mumble-jumble, incoherency, and pursues a set line that squeaks and rasps like a worn record.

● "Nobody will pay attention to Vilnis English Section" writes the character. This is followed by five paragraphs of maze which from our viewpoint the individual wrote as a means of convincing himself and not readers of the newspaper.

● The facts are exceptionally clear regarding those so-called "refugees". Material supplied by eminent persons of UNRRA who worked in caring for them indicates their political background to be one of collaboration with Nazi element and other activities against the Republic of Lithuania.

● Is it no wonder that they refuse to return to the country, instead look to entry in these United States or other countries?

● It has been reiterated often that President Paleckis urged the return of those who had committed no grave crime against the state. That offer still remains. Yet in the case of many "refugees" complete blankness is the reply, indicating that their past wouldn't stand up to examination; that murder, terror, intrigue against antifascist Lithuanians had been their activity.

● These are the people who will benefit from monies collected by United Lithuanian Relief Committee. And it's no wonder that Draugas and other similar newspapers scream loudly at VES's "insignificance".

● The "insignificant" weekly, as we see it, must be extremely "insignificant" with exposure on activities of nefarious groups for which funds are raised if Lithuanian Daily Draugas must utilize one-seventh of a page to prove how "insignificant" VES is when it comes to telling the truth of the matter.

● We only hope we had more such-like "insignificant" weeklies like VES.

THE VILNIS ENGLISH SECTION

Published Every Friday

3116 S. Halsted St., Chicago 8, Ill.

Phone VICTory 7325

Edited by Joseph Sacal

All news copy must be submitted prior to Tuesday afternoon of each week to insure publication.

By MARTY SOLOW

Federated Press

● Burying its editorial head in the sand, the Chicago Tribune (Col. Robert R. McCormick's papaper), which doesn't like Henry Wallace, wrote:

"By ignoring him (Wallace) as they are doing, the American people are applying the soundest cure."

Here's how the American people have "ignored" Wallace. He was "ignored" by 20,000 people in a packed Chicago stadium, "ignored" by 27,000 in a packed Los Angeles stadium and by 10,000 in a packed Washington, D. C. meeting. Furthermore, more than 22,000 people listened to him in Newark, N. J., more than 12,000 in Austin, Tex.—in fact wherever Wallace went Americans "ignored" him by turning out capacity audience to listen to his program for peace and security.

● Those Hearst columnists just don't keep up with the times. The other week we reported that Paul Mallon found the national CIO news, "hard to get." This time it's another Hearstling, Upton Close, who on June 4 sought to panic his readers with this hot tip:

"The CIO-PAC is quietly starting up again with plans to raise the starting sum of \$1 a month from each of several million CIO members."

IT'S A LIE! PAC has started a public drive for building political action strength—and while they are asking members for \$1 a month—it's for \$1 a month—ONCE A YEAR!

Whitewashing Standard Oil and other U. S. firms (a regular practice) on cartel deals, Time magazine said that U. S. industrialist would not "agree that Farben's (Nazi cartel) deals with U. S. companies had hampered the U. S. war potential. They have maintained that they got from Farben more than they gave. After years of argument the point was still arguable."

It may be "arguable" for Time, which published Standard Oil advertising. But in 1943, commenting on Standard Oil and I. G. Farben cartel deals a gent called Harry S. Truman, then a U. S. senator, stated bluntly: "I STILL THINK IT'S TREASON!"

● Scripps-Howard writer Ralph Hendershot is upset. On June 3 he complained bitterly: "The world has been treated to an over-abundance of propaganda of late to the effect that the U. S. was about to hit the skids economically. This propaganda has originated chiefly in Britain and Russia."

We suggest Mr. Hendershot read the news service (United Press) which his boss, Roy Howard, owns. Two weeks earlier it carried a dispatch stating: "Ten prominent economists, including three former OPA chiefs, declared today that the nation is rushing headlong toward an economic bust in three to five years."

These economists included such "Russians" as Chester Bowles, Leon Henderson, Paul A. Porter, William H. Davis and Robert Nathan. Earlier UP had also published a survey of the opinions of 14 business economists — 12 of whom predicted a depression.

THESE ARE THE TIMES

By JACK ABBOTT

(Federated Press, VES Guest Columnist)

● June 23 was Black Monday in the labor movement. That's the day the Taft-Hartley bill became law.

● The bill is a hodge-podge of vaguely drafted language. Some of its provisions are of doubtful constitutionality. Others simply cannot work. And unless the budget of the NLRB is increased by several times its present size, the board simply won't be able to handle the work involved.

● These are statements not simply of labor unions, but of men of recognized conservatism, including even a senator who voted for the bill.

● But, it is said, the law can be amended when these deficiencies become evident in practice. The answer to that is that the deficiencies are evident right on the face of the legislation. And one good apple doesn't make a whole barrel good.

● Some provisions of the bill are in effect now. Others take effect 60 days after passage. Contracts executed before the provisions involved became effective are, in the main, not affected until expiration of the contracts, unless they are for longer than one year.

● In this column for the next several weeks we shall discuss various aspects of the new legislation. A few words at this time about constitutionality.

● There is no chance whatever that the new act, considered as a whole, will be held unconstitutional. But a few of its provisions will probably be held so, either as to language or application.

● The law provides that failure on the part of a union's officers to file affidavits that they are not members of or affiliated with the Communist party operates to deprive the union of all rights under the act. This applies not only to the local which seeks action under the new legislation, but to its international as well. Whatever a person thinks about communists, the fact remains that the Communist party is still legal. This provision seems clearly unconstitutional.

● Another provision would prohibit a union publication from commenting on the anti-labor activities of political candidates, so long as any of its funds are derived from union dues. It has been said that this would bar such a publication from listing those members of Congress who voted for the anti-labor legislation. This also seems clearly unconstitutional. The theory that you can separate the economics from the political is highly unrealistic.

● Labor organizations can be expected to battle these and other provisions of the Taft-Hartley act right through to the U. S. supreme court.

● Black Monday wasn't brightened by the supreme court. The same day that the Taft-Hartley bill was passed over the President's veto, the court failed to hold unconstitutional the Lea "anti-Petrillo" act passed in 1946.

● This law would prevent Pres. James C. Petrillo of the American Federation of Musicians (AFL) from forcing broadcasters to hire standby musicians. The trouble is that the law isn't that simple and doesn't stop there.

● Most experts were of the opinion that the law violated the due process clause of the constitution because it was vague and uncertain. But this argument convinced only 3 of the 8 judges who participated in the decision. They were Justices Reed, Murphy, and Rutledge, who dissented from the court ruling.

● The case has now been returned to the United States attorney at Chicago to decide whether to proceed with prosecution of Petrillo.

Columnist Says.....

'TIME HAS COME TO ORGANIZE
LITH VOTERS CLUBS IN U.S.'

By FRANK STULGIS

In our writing some time ago we made mention that Lithuanian American people are not politically conscious enough in the country of their adoption. Only a small number of those who became citizens actually practice citizenship, become interested in various affairs of the country or go to register and vote for various candidates.

This is an important shortcoming among us and we must, as good Americans, not only urge people of Lithuanian extraction to learn about American problems, but also we must help them to become better citizens, to go to the polls on election day and to cast their ballots for the candidates who they think will represent them in the best manner possible.

Thus far, we have very few organizations that practice this sort of thing among us. We have all sorts of benefit clubs, societies, cultural groups and political organizations. These political organizations among the Lithuanians are merely copies of the political organizations which existed in Lithuania once-upon-a-time.

We believe that the time has come for America's people of Lithuanian descent to become Americans, Americans who are vitally interested in their present living conditions, in the laws which are made, and become active citizens who will vote and campaign during election campaigns for the candidates that would do them most good.

How can we do this? Where can we begin? What can we accomplish?

Well, we should organize ourselves into Lithuanian voters clubs in every Lithuanian community in the country. These voters clubs should accept every person of Lithuanian descent who is interested in the welfare of America. To be eligible, one must be a citizen of this country. One of the functions of an organization of this type would be to assist those who want to become citizens to do so. Another thing would be to have discussions and debates on various questions presenting all points of view so that by election time, we would be able to understand what we are voting for and what the person or persons we vote for are going to do about expressing our will in the office to which we are sending them.

These groups would, whenever possible, have various candidates for public office invited to tell what they stand for.

That is one of the planks in the program of the Lithuanian American Center. It should be pushed much harder than it is.

Why is all the above so very important? One reason is because there are various fascist-tainted groups that are working among the Lithuanians to corral their vote, especially in the 1948 elections. Never before has the Republican National Committee nor the Democratic National Committee ever tried to set up a Lithuanian National Republican Committee or a Lithuanian National Democratic Committee. This time, one can expect money and silver throats

to warble to Lithuanian audience exhorting them to vote for Republicans or for Democrats respectively.

But for the intelligent citizen, that is not necessarily his choice. We know, for example, a lot of people who would like to vote for Henry Wallace if he ran for office! But he most likely will not run on the Republican nor the Democratic ticket.

There is what the politicians call the "bi-partisan" foreign policy in effect. Well, while those who are in favor of it may think it is the best policy for America to pursue, there is a lot of us who believe that the policy of Franklin Delano Roosevelt was infinitely better than the Truman Doctrine. But if both the Democrats and the Republicans are going to be on the same side of the fence, how are we voters going to register our protest at the ballot box? There has to be some way—and that is by knowing the candidates, by knowing what goes on in politics. We can learn—but only thru voters organizations.

Speaking of good citizenship and ballots, you know you can vote every day on issues that confront the American people. There are always bills that come up in Congress that you favor or disfavor. The same in your

Bus Driver Announces Something Special —And It Works!

SAN JOSE, CALIF. (FP) — When bus drivers here went on strike (as they also have in Sacramento and Stockton), Ben Shelton, one of the striking drivers, had an idea.

He started driving his own car over his usual bus route with a sign reading: "Bus Driver—Want A Ride?" He charged no fare but took any tips that were offered.

He was so successful that other drivers imitated him, and with equal success. Finally they asked their union, the Amalgamated Assn. of Street Electric Railway and Motor Coach Employees (AFL), to advocate the Shelton Plan as strike strategy for all drivers.

Cash Terminal Leave Pay Is OK'd By House

WASHINGTON (FP) — Republican House leaders suddenly began to move for World War II veterans as they guided the armed services committee into unanimous approval of a measure enabling former enlisted men to cash terminal leave pay bonds.

state legislature. Well, you can vote on them, too, if you write your representative in the nation's capitol or in the state capitol. They count how many letters and telegrams they have on one side and how many on the other side and then decide what their electorate thinks. If he disregards the opinions of his constituents, then the constituents have the perfect right to boot him out at the next election. Sometimes it is hard because he may have wealth and power behind him. The only way to accomplish this is to throw your organized strength behind it—to go out and campaign for what you want.

Accuses Truman Of Wanting Slave Bill Passed

WASHINGTON (FP)—Harold Ickes, former secretary of the interior, wrote recently that "the evidence is clear that Pres. Truman wanted to have a chance to veto the Taft-Hartley labor bill, but he also wanted the bill passed over his veto.

"The Democrats might have made the veto stick if they had really tried. In other words, the administration was playing politics instead of fighting for labor."

news and views

By MILDRED STENSLER

● Mr. Bovinas, secretary of the LMS 3rd district, writing in *Laisve*, Lithuanian Daily, recently raised a discussion on this question: What cultural activities are our progressive Lithuanian organizations offering to the young people? Why is such a large institution like the LDS, Association of Lithuanian Workers, offering their youth a program of sports only?

● Frank Stulgis, in several lengthy rebuttals, contended that all are not artistically inclined, and that to sponsor musicals and dramas requires leaders versed in those arts. But that all can participate in sports of one kind or another, with very little superintending. I agree that athletics should not be shunned. There is beauty in a good bowling form and technique to a well placed roll. On the other hand, certain artistic inclinations in individuals need no tutoring, but only an appreciative field for display of their talents. Art appreciation and activity therein does not necessitate a thorough knowledge of scales or mastery of intricate ballet turns.

● This, I believe, is what Mr. Bovinas is trying to bring out. So we've run up against the pitting of one enthusiastic group against the other. Each is leaning over backward toward his own side, but both are working toward the same goal—keeping the American-Lithuanian youth united together so that they can absorb and carry on the language and traditions of the Mother Country.

● I contend that we can do this only by giving our youth a varied program from which to choose their own fields of endeavor. The LDS, and yes, the LMS too, should enlarge their organizational programs, or help each other work out satisfactory mergers.

● Cleveland's loss was New York's gain when their songbird, Violet Cypas decided to study voice here. We heard Violet at the LMS Festival in Chicago, and predicted the rise of another young American Lithuanian star. She is a busy girl these days, teaching the Great-Neck Pirmyn Chorus and preparing for a season with the Shubert Operetta Company.

● Congratulations to the Chicago Lithuanian Peoples Theater, another outgrowth of the LMS Festival. This group is hard at work on a modern skit satirizing Rankin's Un-American Committee.

● Several years ago a young lady was very active in dramatic circles around Brooklyn. Aldona Servytyte is her name. Though now a married housemaker, she has not really forgotten the theater. She is finishing up a play that will be in the hands of the LMS readers very soon. We would like to see Aldona back on the stage again, and particularly in her own drama.

● We heard Detroit Aido Chorus did an excellent job on the operetta "Laima," but we didn't hear anything about the value of play itself or the technical details that go to making a well-knit adaptable operetta for small amateur groups. How about a discussion on the merits of "Laima"?

SPOTLIGHT ON HOLLYWOOD

● The Beverly Hills chapter of AVC recently held an art auction with proceeds going to veterans' welfare. Unique angle of the show (auctioneered by actors Keenan Wynn and Stanley Prager) was that all works were those of movie people rather than professional artists. Some of the famous names who contributed are: Jean Hersholt, Fanny Brice, John Garfield, Anthony Quinn, Bunny Waters, Jean Negulesco (a world-famed painter before going in for film direction), J. Edward Bromberg, the late great George Gershwin, Clifford Odets, Stephen Longstreet, Bernard C. Shoefeld, Frank Loesser and Milt Gross (an artist, at least in the comic strips, before becoming a writer). Ty Power, Doug Fairbanks Jr., Collier Young and Charles Grayson, active veterans, were sponsors of the affair. . . .

A 'SHOOTING' FEUD

● There's quite a feud developing between Orson Welles and Laurence Olivier on the Shakespearean producer-director-writer-actor level. Or-

son makes no bones of the fact that he doesn't think Larry's Henry V was as good technically as it might have been. So, Orson takes his crack at Shakespeare with Macbeth. Now comes Olivier with a British-made Hamlet and Welles lets it get out that he plans to do Romeo and Juliet, for the first time using players as young as the great W. S. intended them: Elizabeth Taylor and Roddy McDowall. . . .

Incidentally, don't ever get Orson started on the subject of the Academy Awards. He's never gotten one—and for several of his pix (particularly Citizen Kane) he deserved them more than anyone ever did. He takes it quite personally and his views on the subject are unprintable. . . .

● Funny scene in the recent Swedish picture, Torment. When the girl seduces the boy, the lights go out but in the moonlight you can see the picture of a movie star on her wall. It's intended to mean she's a lonely wif who dreams of the glamour boys of the screen. The selection of the star

used in the picture, however, has different connotations for American audiences used to reading scandal sheets: it's Errol Flynn. . . .

● We like Henry Myers' definitive comment on Charlie Chaplin's Monsieur Verdoux: "People may say they didn't like it, but the next film they see will certainly suffer by comparison." Curious thing is that everyone who tells you he disliked the picture adds something like "Why, I stayed awake half the night thinking about it." Which, Monsieur Verdoux might say, is the test of a good picture. . . .

THE NEW FILMS

● FIESTA (MGM): Leave your brains at home and enjoy a thoroughly diverting musical about feminine bullfighting (with Esther Williams), introducing Ricardo Montalban, due for top romantic honors.

MIRACLE ON 34th ST. (20th-Fox): Delightful fantasy about a nice old gent who is really Santa Claus (or is he?). He even makes Macy's love Gimbel's. Don't miss it.

THE WEB (U-I): So-so gangster mystery with a choice cast, superbly headed by Edmund O'Brien and Vincent Price. There are worse.

Laws barring strikes by utilities workers are in effect in 11 states and pending in five others.

First U. S. labor paper with any copies still on file is the Mechanics Free Press, started in Philadelphia in 1827.

M O T H E R E A R T H

(Editor's note: The name of Petras Cvirka, author of this novel, MOTHER EARTH, is well-known in Lithuanian circles.)

MOTHER EARTH deals with the history of a Lithuanian village after the end of the so-called "war for independence". It takes place prior to World War II, brings out vividly the peoples struggle for liberation.)

By PETRAS CVIRKA

(continued from last week)

As Juras finished reading, his throat felt dry and a wave of weariness swept over him.

Juras was walking along the village road. From the distance came the doleful strains of a funeral dirge. The uneven voices hovered over the misty surface of the fields, now drowned out by the wind, now ringing so clear that Juras could hear the names of the saints invoked to save the soul of the deceased.

For a moment he caught sight of a long straggling line of people climbing the hill, as a shaft of sunlight pierced the gloom, shedding a fitful light on the procession and the coffin. Then the dark heavy clouds swallowed up the sun and only the melancholy chant was heard.

"They're dying like flies nowadays!" someone was saying as Juras entered his cottage.

"Yes, its a good crop for the priests. . ."

A group of Juras' neighbors were sitting in the room. Even here the funeral chant was plainly audible. Some of the men were peering out of the window at the procession. The fog hung heavy; drops of moisture fell from the roof and streams of warm air penetrated through the flimsy jams. Thick clouds of tobacco smoke hung over the room, getting into the throat of little Jonukas, who was tossing on his bed and coughing hoarsely.

"No, clothes, no shoes and no food, that's the answer," someone remarked shortly.

Juras sat apart like a stranger in his own home. Then he rose and went to look for his wife to tell her she need not feed the cattle since it would be taken away the next morning. Returning to the room he went over to his son and pulled the blanket over his half-naked body.

"I see in the papers they're saying the peasants are the country's blood. Well, they're sucking the blood all right. Blood. . . Why, we can't afford to buy a

box of matches. The hell with the government!"

"That's right! What you raise isn't worth a lit but when you need to buy something you have to fork out plenty."

Juras took all this talk very much to heart. It was meant to be consoling but to him it sounded like a curse. Gradually growing excited, the muzhiks began to raise their voices, talking all together and gesticulating angrily.

"We'll have to go out with our axes and pitchforks, soon. We can't stand it much longer."

"Rubbish, Tamoshius, you'll never go. The peasant is used to anything, like a lazy horse to the whip. You'll live on water but you'll keep your mouth shut. . . we're all the same. We like to talk but we're cowards at heart!"

"Yes, but what are we going to do, Pranuk? Where are we to go? We can't go on like this."

Juras cut into the conversation without being aware of it himself. The wretchedness and hatred pent up with him burst forth in a torrent of words:

"Don't I remember how we marched for days and nights, tied to our horses to keep from dropping with hunger. . . And they say: you are the masters here. You and your children won't be slaves any more. . . you've won freedom, independence. . . from the Bolsheviks. Why, if I'd known, it would have been with them and not against them that I'd have marched. . . Never mind, the time will yet come!"

At that moment Monika burst into the room:

"I think they're coming!" she cried.

Juras went over to the window. The muzhiks rose to their feet in silence, looked out over Juras' shoulder and sat down again, shuffling their feet nervously.

"Jesus, I don't know what's happening to me. My legs are giving way under me," groaned Monika, dropping onto the bed.

But she got up again and went outside. She could not stay in the house. Restless and miserable, she longed to get away to the fields of the woods.

The men went outside one after another. The cart was turning into the village road, followed by a group of villagers talking loudly among themselves.

The hills and fields looked bare and desolate now that winter was on the wane. The mist had risen and the sky, having lifted its sleepy eyelids, looked down with clear blue gaze onto the earth beneath.

Juras was about to open the gates but he changed his mind. Why should he bother? Let them do it themselves.

(Continued next week)

News From Illinois State Employment Service

QUESTION: What are the deadline dates for World War II veterans for the following: (a) An automobile for leg amputee; (b) Reinstatement of National Service Life Insurance without physical examination; (c) Application for Terminal Leave Pay; (d) Eligibility for Readjustment Allowance; (e) Eligibility to initiate Educational Rights under G. I. Bill?

ANSWER: (a) Until July, 1947, for an application for a \$1,600 automobile for a leg amputee.

(b) Until August 1, 1947 for reinstatement of National Service Life Insurance without physical examination.

(c) Until September 1, 1947, for all applications for Terminal Leave Pay.

(d) Until 2 years after discharge or end of war, whichever is later, for eligibility for Readjustment Allowance under the G. I. Bill.

(e) Until 4 years after discharge or end war, whichever is later for eligibility to initiate Educational Rights under G. I. Bill or Vocational Training under Public Law 16.

QUESTION: Can a veteran enroll in a foreign school under the G. I. Bill?

ANSWER: Yes. However, you must be able to speak the language. Complete details may be obtained from your nearest Veterans Administration office.

QUESTION: If I should re-enlist in the armed forces, am I eligible for dependency allowances?

ANSWER: Yes. Anyone inducted after July 1, 1946, is eligible for dependency allowance for the duration of the war plus six months.

The following is a list of a few of the job openings that are available at the local Illinois State Employment Service office, 817 W. Exchange Ave.

Squeeze Machine molder with experience, handling aluminum to make small sand molds. No phy. Age 20-50; 7:30 to 4 p. m. 40 hrs. wk. Rate \$1.40 hr. Code-3702

Clerk Stenographer with 1 yr. experience or good training, for light dictation, do some billing on typewriter, filing, posting and answering phone. Must have shorthand speed 90-100 wpm and typing 40-50 wpm. No phy. H. S. Grad. 8 to 5 PM-44 hrs. wk. ½ day Sat.-1650.00 to 175 per mo. depending on ability. Age 20-30. Code-2589

Office Clerk with some experience to answer phone, record orders, dispatch trucks, do some typing and reception work. Age 20-45-No phy. 8 to 4:30 PM, 40 hrs. wk. 150.00 to 175.00 mo., depending on ability. H. S. Education. Code-2673

Experienced butcher to prepare special meats for restaurant and hotel trade. Age 25-50. No phy. 7 to 5 PM. 45 hrs. wk. Rate 65.55. Code-3210

Inspector with 2 to 3 yrs. exper. on gear shafts, wheels etc. using micro-meters, calipers, gages to check materials against B/P. Routine phy. Age 21-50-4 PM to 12:30 AM. 40 hrs. wk. Rate \$120 to \$150 hr. depend on experience. Code-3211

Walking To Washington

CHICAGOAN EXPECTS BETTER RESULTS THAN EDITORS OF NEWSPAPERS NAUJIENOS OR DRAUGAS WHO FLEW THERE

By VES Staff Writer

Cesnakas, in short, means garlic. It can also refer to a good-humored individual who on occasions lets loose via the Lithuanian press.

Short, squat and insignificant in appearance, Cesnakas-Garlic is the laugh-man that makes staunch politicians writhe—especially those that wear red-colored glasses and pipe the tune that ascends from sewer depths.

Latest adventure of Cesnakas (and he always involves himself) is his trek to Washington, D. C. via a pair of size 7 1/4 brogans attached to feet.

Now don't laugh. His mission is secretive and until actual return to usual haunts where report will be given, nothing of great note will be divulged except the following:

Cesnakas will see a number of important politicians in Washington.

He will speak to them in regards to Lithuania.

Most important, he feels, big-wigs will pay more attention to him because he walked all the way from Chicago to Washington.

Of this fact we have been assured, especially when one considers that anybody like the editors of Naujienos or Draugas or Sandara or any similar newspaper can travel by plane. But a sincere person walks.

A person must be sincere to walk that distance.

Once there, report has it,

“Don't Buy” Say Women In Drive Against High Prices

WASHINGTON—(FP)—Skyrocketing meat prices were branded “unwarranted” by the Natl. League of Women Shoppers in a statement charging that meat packers are deliberately misleading the public about the causes of current price levels.

A new “Don't Buy High” campaign was announced by the league to knock 10 to 20 a pound off present levels.

The league said that federal government figures fully demonstrate that the higher prices today are not related to prices of livestock, supplies or export demands from foreign countries.

Cesnakas won't be able to fete men with double chins, offering them caviar (Not that! That's Russian!) and glistening goblets of champagne for a wild meaningless (and knowingless) speech against, tsik, tsik—Roo-shians. Cesnakas can't afford it.

But he can afford some good suggestions. And one of them is that it's a waste of money to

expect to derive the land of Lithuanians from Lithuanians with cash when they won't sell.

Anyway, regardless of Cesnakas' successful chat with Truman or Representative O'Kon-ski his return to Chicago is eagerly awaited. We're sure Mr. .... of Sandara, Mr. .... of Draugas, Mr. .... of Naujienos won't like what he has to say.

By Joseph Gaizauskas, Jr.

THE ALMIGHTY SOVEREIGN OF THE UNITED STATES SPEAKS:

● I am the almighty ruler and dictator of the United States. But, my American, you say that there is no dictator in your country? Don't be foolish my little man! Don't you know that you are my slave? Oh, you say that you are free. You claim that you have freedom of speech, of election, of education, of press, and a lot of other freedoms. But do you know that I can entice men to censure your speeches, corrupt your elections, bias your education, and close your free presses. Who am I? I will give you three guesses.

● No. I am not a billionaire banker. Wealthy capitalists are very influential people, but even they are my servants. They run all business for me. Guess again!

● No, of course I am not the president. The president is not a very powerful person when compared to me. The people and the Congress do not always obey him. Anyway, presidential powers are limited by the Constitution. I am not hindered by any such restrictions. In fact, the people, the president, the Congress, and the Supreme Court all work for me. Guess once more.

● No, no! I am not God. I am much mightier! Men can live without believing in a god and still be well off. But woe to the man who does not believe in me! If a man does not work for me, worry about me, or think of me, he is reduced to miserable poverty. You see, my dear fellow, I am the DOLLAR.

A New One Now: Executives At 30 Bucks

WASHINGTON (FP) — It is still legal under 1942 federal rulings to classify certain white collar employes as “executives” if they earn at least \$30 a week.

Labor Sec. Lewis Schwellenbach has named a labor-management committee to decide whether the \$30 standard should be raised.

With the average wage of industrial workers officially reported at \$48 before deductions, the -30 executive is in a poor spot, unprotected by either the requirement of overtime pay or the 40-hour week.

Ickes Lambasts House UnAmerican Activities Group

WASHINGTON—(FP)—Harold L. Ickes, former secretary of the Interior, wrote that “what the incredible J. Parnell Thomas, chairman of the House committee on ‘unAmeri-

can activities, is apparently trying to do is abridge the right of free speech and of free assemblage in the name of Americanism.”

In his copyrighted column syndicated nationally by the New York Post, Ickes referred to the efforts of the House committee to intimidate federal workers from attending the recent Washington appearance of Henry A. Wallace.

ŠTAI ĮDOMUS METALO KIŠENIUS—BANKAS

Įspildykite šį kuponą ir pasiųskit šiandien

Šis savotiškas dešimtukinis bankas, padirbtas iš blizgančio ir nerudijančio metalo, yra parankus nešiotis kišeniuje ar paketuke. Jame galima sudėti penkis dolerius dešimtukais. Mes siūlome jį kaip vieną būdų pažengimui jums taupyti smulkius pinigus. Ateikite arba išsiųskite mums idėlių jūsų pinigų, o mes prisiusime jums veltui šį bankutį. Išpildę šį kuponą atsiųskite mums su čekiu ar mon. orner. Mes užvesime jūsų federalės valdžios apsaugotas sutaupas ir pasiūsime jums bankutį.

HOME Federal SAVINGS

10th AT ASHLAND AVE • CHICAGO, 8

I wish to open a savings account and am enclosing \$_____ for that purpose. (Accounts may be opened with \$1 or more. Balances of \$5 and over earn dividends.) Please send me the Pocket-Bank without charge.

Indicate type of account you wish: Individual Joint Trust

NAME (please print) _____

NAME OF 2ND PARTY (if any) _____

ADDRESS _____

CITY _____ ZONE _____ STATE _____

FUNDS FEDERALLY INSURED TO \$5000

V

VILNIS ENGLISH SECTION READER: 'HISTORY WILL RECORD FIRST VICTIM OF RECENTLY ENACTED SLAVE-LABOR TAFT-HARTLEY BILL'

By VES Staff Writer

"History will record" writes a reader of Vilnis English Section "that the first victim of the Taft-Hartley Law was a German Communist named Gerhart Eisler. He escaped the fate of many other German Communists who were the first victims when Hitler rose to power, only to become the object of a 'democratic' brutality.

"The conviction of an American Communist leader, Eugene Dennis, followed closely after and 24 hours later came the conviction of 16 prominent anti-fascists.

"True, the fate of these people was being prepared months ago, when the Taft-Hartley Law was only being shaped in the fascist minds of its authors. But that doesn't change the basic fact."

VES "Reader" is most correct in his interpretation. The Taft-Hartley Act is not just a jumble of things. It is a pattern. The key to that pattern is a perpetual red-baiting hysteria and persecution of Communists and progressives.

The case of Eisler, Dennis and others are intended as a curtain-raiser for a plan that calls for a company-unionized labor movement and a brand-mark of "foreign agent" upon a man like Henry Wallace.

The march toward fascism has begun, aided and abetted by Lithuanian reactionaries and organs of hate and bigotry.

What does the Taft-Hartley Act hold in store for those Lithuanian-Americans members of unions or progressive organizations? In all probability a "scare treatment" with fascist Lithuanians pulling strings behind the scene, assisting if they can local "investigating" committees.

But people don't scare easily. And even with the Taft-Hartley bill law, unions and union members are not jumping through a hoop. Instead they're out to battle it.

The same holds true for those of us Lithuanian-Americans involved in progressive activity. Round One we can concede to reaction. But the fight has only begun.

It took a Hitler to find that out.

Luscious-looking Jean Leslie. Here she's ready to go biking to keep that figure well—uh—well.

Here's The Lowdown On A Terrible "Red" Plot — You Red!

WASHINGTON (FP) — A deep secret of communist intrigue to crack the structure of U. S. capitalism was presented with deadpan seriousness recently by Dr. Willford I. King, chairman of the Committee for Constitutional Government, before the House ways and means committee.

Discussing federal tax policies, Dr. King observed that the income tax discouraged managerial efficiency and then let his listeners in on the big news:

"Apparently the communists were wise then, years ago, they formulated plans for destroying capitalism, for they put into their platform these two planks:

"1—A graduated income tax.
"2—The inheritance tax."

King, whose committee is the private lobby of Newspaper Publisher Frank Gannett, went on to reject the "ability-to-pay theory of income taxation." He said contributions should "be otherwise based," but did not explain just how. However he did declare that it was to the "advantage of the average working man to have the wealthy retain and invest each year in new capital several billions of the nation's income."

PEOPLE IN THE NEWS

● Lithuanian-Americans follow the path of the late President Roosevelt. Vilnis English Section, Vilnis Lithuanian Daily carry on the tradition set by him.

● In this connection, PEOPLE IN THE NEWS, is happy to reprint a letter written by the head of a motion picture firm to the editor of this paper, whose intention is to produce a film based on the life of the great President.

● We hope our readers will accept the message as a personal one, act immediately on points raised.

"I am assuming that you have heard about the motion picture which I will make dealing with Franklin Delano Roosevelt.

"After conferences with Eleanor Roosevelt, it was agreed that her husband should be dramatized in this film in connection with his strong personal conviction that 'there is nothing to fear but fear itself.' Other members of the family, who are assisting me, concur in the belief that no other of his public statements has as much significance and importance today as this.

"Mrs. Roosevelt is helping me to enlist the cooperation of her husband's friends and co-workers. Henry Morgenthau, Admiral Ross McIntire, Stephen Early, and others close to the President, have already generously indicated their readiness to help in whatever way possible. In addition, a research staff is now assembling all printed material and other data which may give some clue to the direct personal effect this belief of the President's had upon the daily life of what he affectionately called 'the common man.'

"In the last analysis, published material is no substitute for the direct expression of opinion by the people themselves. It is my hope, therefore, that you can help me reach your readers in an effort to obtain from them their personal reaction to the President's credo about 'freedom from fear' and the importance of using this as a theme for a motion picture at this time.

"This will constitute an important contribution to what can be one of the most significant motion pictures of our time. Letters from your readers concerning the above should be addressed to Jay Richard Kennedy, 1601 Riverside Drive, Burbank, California."

● Chicago's "Everything Happens To Me" Frank Solomon, LDS'er, AVC'er and LKM's warbler Ruth Juodaitis may get together and write up the recent "Throop Street Robbery"... It seems that Solomon and Juodaitis were parked on the aforementioned street the past Saturday evening when several hoodlums held them up, relieving them of valuables consisting of wallet and wristwatches, then drove off with the car to commit several other robberies that night...

● The general financial drive for buying of U.S. material to establish a cancer institute in Vilnius, Lithuania, though long over and most needed apparatus already sent, members of the former national committee announced this week that \$1,580 worth of medical apparatus was shipped in addition to that received by authorities in Vilnius, bringing the total amount of money contributed by Lithuanian-Americans for the buying of cancer fighting material to \$80,065.00... The original goal was \$50,000, indicating that regardless of high-pressure propaganda from phony-boltonies operating within Lithuanian circles intent on killing the humanitarian endeavor, Lithuanian-Americans weren't fooled and contributed an extra \$40,000 indicating their support and belief in the progress of the New Lithuania...

● In the cancer eradicating drive, Chicago's Lambda Delta Sigma, the LDS Sorority, received a letter of thanks for participation in the American Cancer Society fund raise from Dr. John A. Rogers, executive director of the Illinois division of the Society...

● Former editor of Canadian LAUDIENS BALSAS English Section, Bronius Petronis and Edvyna Diedonis were married this past Saturday. The evening before, organization Lithuanian Sons and Daughters threw a stag in honor of Petronis which will constantly remind him of his bachelor days...